

FVB-20/2011.
(FVB-42/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottságának**
2011. szeptember 13-án, kedden, 9 óra 09 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető	5
A napirend elfogadása	5
A devizaalapú hitelt felvetők által kötött hitelszerződések megfelelése a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, különös tekintettel a fogyasztók védelmét és megalapozott döntéshozatalát szolgáló európai uniós előírásokra	5
<i>Hozzászólások</i>	<i>7</i>
<i>Dr. Kolozsi Sándor (PSZÁF)</i>	<i>7</i>
<i>Palotai Dániel (Nemzetgazdasági Minisztérium)</i>	<i>9</i>
<i>Dr. Morvay György (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület)</i>	<i>10</i>
<i>Dr. Damm Andrea jogi szakértő</i>	<i>11</i>
<i>Galcsikné Erdősi Éva (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete)</i>	<i>14</i>
<i>Szabó József (Hiteles Mozgalom)</i>	<i>16</i>
<i>Bögözi Győző (Bérlakásukat Megvásárlók Országos Szövetsége)</i>	<i>17</i>
<i>Hozzászólások a bizottság tagjai részéről</i>	<i>18</i>
<i>Reagálások</i>	<i>22</i>
<i>Dr. Kolosi Sándor (PSZÁF)</i>	<i>22</i>
<i>Palotai Dániel (Nemzetgazdasági Minisztérium)</i>	<i>24</i>
<i>Dr. Morvay György (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület)</i>	<i>27</i>
<i>Dr. Damm Andrea jogi szakértő</i>	<i>27</i>
<i>Galcsikné Erdősi Éva (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete)</i>	<i>30</i>
<i>Szabó József (Hiteles Mozgalom)</i>	<i>30</i>
<i>Elnöki összefoglaló</i>	<i>31</i>
A devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket áttekintő albizottság létrehozásának kezdeményezése	32
<i>Döntés albizottság létrehozásáról</i>	<i>33</i>
A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/3927. szám)	33
Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről	33
<i>Kovács Beáta szóbeli kiegészítése</i>	<i>34</i>
<i>Morvay András szóbeli kiegészítése</i>	<i>35</i>
<i>Hozzászólások</i>	<i>36</i>
<i>Döntés általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>36</i>
Egyebek	36

Napirendi javaslat

1. A devizaalapú hitelt felvetők által kötött hitelszerződések megfelelése a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, különös tekintettel a fogyasztók védelmét és megalapozott döntéshozatalát szolgáló európai uniós előírásokra

2. A devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket áttekintő albizottság létrehozásának kezdeményezése
Előterjesztő: Simon Gábor, a Fogyasztóvédelmi bizottság elnöke

3. a) A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/3927. szám)
(Általános vita)

- b) Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (3927/1. szám)

4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Simon Gábor (MSZP), a bizottság elnöke
Zsigó Róbert (Fidesz), a bizottság alelnöke

Boldog István (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Földesi Gyula (Fidesz)
Mágori Józsefné (Fidesz)
Örvendi László (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Tóth Csaba (MSZP)
Balla Gergő (Jobbik)
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)
Ertsey Katalin (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Szabó Zsolt (Fidesz) Zsigó Róbertnek (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) Boldog Istvánnak (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) Mágori Józsefnének (Fidesz)
Simonka György (Fidesz) Fejér Andornak (Fidesz)
Spaller Endre (KDNP) Földesi Gyulának (Fidesz)
Tóth Csaba (MSZP) Simon Gábornak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Palotai Dániel főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Kovács Beáta főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Morvay András osztályvezető (Állami Számvevőszék)
Dr. Szima Mária számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék)
Galcsikné Erdős Éva szakértő (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete)
Dr. Kolozsi Sándor főosztályvezető (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete)
Szabó József alapító tag (Hiteles Mozgalom)
Bögözi Győző elnök (Bérlakásukat Megvásárlók Országos Szövetsége)
Dr. Damm Andrea jogi szakértő

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 09 perc)

Elnöki bevezető

SIMON GÁBOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm a Fogyasztóvédelmi bizottság ülésén megjelent képviselőtársaimat! Köszöntöm a napirendhez megérkezett és a konzultációkban részt venni szándékozó előadóinkat! Külön örülök annak, hogy több civil szervezet is képviselteti magát. Nincs akadálya annak, hogy a bizottság a mai ülést megkezdje, és érdemben a munkát elvégezze.

Szeretném megállapítani a határozatképességünket. A bizottság határozatképes, a frakciók ellenzéki és kormánypárti oldalon is képviseltetik magukat, tehát nincs akadálya annak, hogy a bizottság a mai napra kitűzött feladatát, munkáját elvégezze.

A napirendre szeretnék javaslatot tenni, és abban kérem majd a bizottság tagjainak a döntését. Az előzetesen kiküldött napirendnek megfelelően terjesztem elő a mai bizottsági ülés napirendjét. Négy napirendi pontra teszek javaslatot. 1. napirendi pont a devizaalapú hitelfelvetők által kötött hitelszerződések megfelelése a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, különös tekintettel a fogyasztók védelmét és megalapozott döntéshozatalát szolgáló európai uniós előírásokra. 2. napirendi pont: a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket áttekintő albizottság létrehozásának kezdeményezése. A 3. napirendi pont két részből áll, de egyben fogjuk tárgyalni a napirendi pont keretén belül: a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló, T/3927. számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmassága, az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről - 3927/1. számú előterjesztés -, és van egy „egyebek” napirendi pont.

A napirend elfogadása

Szeretném megkérdezni, hogy van-e bárkinek javaslata a napirenddel kapcsolatban. *(Nincs jelzés.)* Ilyet nem látok, ezért kérem a bizottság tagjait, hogy döntsünk a napirendről, és akkor el is kezdhetjük a munkánkat. Aki egyetért a napirenddel, az kérem, szavazza meg! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

A bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendet, tehát nincs akadálya, hogy hozzákezdjünk a munkához.

A devizaalapú hitelt felvetők által kötött hitelszerződések megfelelése a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, különös tekintettel a fogyasztók védelmét és megalapozott döntéshozatalát szolgáló európai uniós előírásokra

Előzetesen szeretnék néhány megjegyzést tenni, segítve a munkánkat is. Az első két témakörre már korábban terveztünk egy bizottsági ülést amit múlt hétre, szeptember 6-ára hívtam össze. Akkor úgy alakult, hogy nem bizottsági ülés keretében, hanem egy, a bizottsági ülés időpontjában összehívott, de konzultatív tanácskozás formájában vitattunk meg kérdéseket. Akkor a kormánypárti frakciók jelezték, hogy ezen a héten készen állnak arra, hogy ezekben a kérdésekben érdemi, bizottsági ülés keretében történő konzultáció történjen, most tehát akkor lehetőség nyílik a napirend megvitatására.

Szeretném ugyanakkor elmondani azt is, hogy akkor a bizottsági ülés keretében megtartott konzultáción nagyon komoly érdemi szakmai információcsere volt, mind az előadók, mind a résztvevők azt jelezték vissza, hogy egy rendkívül konstruktív és magára a problémára, a probléma megoldására irányuló eszmecsere zajlott le. Ezt külön köszönöm a résztvevőknek. Akkor egy kicsit bővebb körben voltunk, most viszont a bizottsági keretből adódóan, ha szükséges, akkor akár döntéseket is tudunk hozni. A múltkori konzultáció előkészítője volt a bizottsági ülésnek. Akkor én jeleztem - és erről szeretném a bizottságot

tájékoztatni -, hogy Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter úrhoz levélben fordulok, és ebben a levélben több kérést is megtettem. Ez a levél a múlt hét folyamán elment miniszter úrhoz, a tegnapi nap folyamán pedig egy interpellációban már voltam oly bátor, és tettem is néhány megjegyzést erre a levélre.

Szeretném a bizottságot tájékoztatni arról, hogy a levélben milyen információkat kértem a miniszter úrtól, amelyekről a beérkezést követően természetesen haladéktalanul tájékoztatni fogom a bizottságot. Annak érdekében, hogy a bizottságunk megismerhesse a devizahitelek ügyében a kormány és a Magyar Bankszövetség közti megállapodást, arra kértem a miniszter urat, hogy a megállapodás szövegét legyen szíves elküldeni a bizottság számára, hogy én azt a bizottság tagjaival megismertethessem. Javasoltam, hogy haladéktalanul kezdődjenek tárgyalások a kormány, a Magyar Bankszövetség és a devizahitelesek képviselő szervezetek részvételével a devizahitelesek sújtó, még fennálló problémák rendezésének érdekében; itt például gondoltam többek közt a természetes személyek adósságrendezési eljárásának szabályozására, a bírósági végrehajtás szabályainak átgondolására. A harmadik javaslatom a miniszter úrnak írt levélben az egy információcserére való felkérés volt; kezdeményeztem, hogy szeptember hónapban kapjunk tájékoztatást az Otthonvédelmi Monitoring Bizottság tevékenységéről. Úgy gondolom, nincs akadálya, hogy a Fogyasztóvédelmi bizottság, amely kiemelt ügyként kezeli a devizahitelek ügyét, erről a kormányzati bizottság által elvégzett munkáról információt kapjon. Végül, de nem utolsósorban, olvasván az újságokban, hallva a médián keresztül, hogy az Európai Bankfelügyelethez levélben fordult, kértem a miniszter urat, hogy a kérdésekre adott válasz beérkezését követően legyen szíves tájékoztatni a bizottságot a válaszokról, hiszen a bizottság tagjainak is tudni kell, hogy a devizahitelezés ügyében az Európai Bankfelügyelethez a miniszter úr, mint az Európai Bizottság, illetve a Miniszteri Tanács tagja fordulhat, illetve az európai parlamenti képviselők; a nemzeti parlamenti képviselők nem fordulhatnak formálisan ilyen értelemben kérdéssel, ezért vagy miniszter úron keresztül, vagy az európai parlamenti frakciókban dolgozó képviselőkön keresztül lehet ezt az információt megszerezni. Természetesnek gondolom azt, hogy a bizottság tagjait tájékoztatni fogom a válaszról, hiszen nem magamnak kértem a kérdéseket, hanem a bizottsági munkát elősegítendő, és ahogy ez beérkezett, a megszokott módon a bizottság számára megismerhetővé tesszük a reagálásokat.

Ezt a kis felvezetést azért gondoltam elmondani, hogy képbe kerüljünk azzal kapcsolatban, hogy nem előzmény nélküli a mai bizottsági ülés, és közben történtek dolgok, éppen ezért a mai ülésre újólág felkértem a Pénzügyi Szervezetek Állami felügyeletét, a nemzetgazdasági minisztert, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, a Magyar Bankszövetség elnökét, a Széchenyi Hitelszövetség elnökét és az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület elnökét, valamint a már korábban is jelzett szakértőinket, többek közt Damm Andreát, akiket kértem, hogy a mai bizottsági ülésen is legyenek szívesek részt venni, és ebben a konzultációban a véleményüket elmondani, ami a múltkori szakmai eszmecsere is napirendre került. A javaslatom hasonló: ügyrendileg meghallgatnánk a felkért hozzászólókat - kérem szépen, hogy viszonylag röviden, összeszedetten és a témára fókuszálva történjen ez meg -, azt követően a bizottság tagjainak fogok szót adni kérdésekre, véleményekre, és a végén, ha a még egyébként az ügyben érintett szakmai civil szervezetek jelentkezés útján meg kívánnak szólalni, akkor egy rövid hozzászólásra teszek lehetőséget, majd egy reagálásra az előadók részéről, és akkor lezárjuk ezt a napirendi pontot. Az előzetesen tervezettek szerint a megszólalási körben a PSZÁF képviselőjét, a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjét, majd a Magyar Nemzeti Bank képviselőjét - amennyiben képviselteti magát -, a Magyar Bankszövetség képviselőjét és utána a civil szakértőket kérném fel első körben a hozzászólásra, és utána kerülne sor a bizottsági tagok kérdésére, véleményére.

Egy kis segítséget fogok majd kérni, mert a múltkori alkalomtól eltérően ma nem ugyanazok a kollégák képviselik az érintett szervezeteket. Én abból tudok dolgozni, amit az

előzetes forgatókönyv alapján össze tudunk állítani. Ha esetleg bárminemű tévedés van, akkor kérem, ne vegyék udvariatlanságnak, és segítsenek azzal, hogy névvel, titulussal a jegyzőkönyv számára is mindenki bemutatkozik.

Az én tudomásom szerint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletét Kolozsi Sándor ügyvezető igazgató úr és dr. Szentirmay Melinda vezető jogász asszony képviseli. Először önöknek fogok szót adni, aztán a Nemzetgazdasági Minisztériumból Palotai Dániel főosztályvezető úrnak - vele már volt szerencsénk találkozni -, aztán így fogunk tovább haladni. Az első két hozzászóló így fog alakulni. Először akkor a PSZÁF képviselőjében önöknek adom meg a szót. Tessék parancsolni!

Hozzászólások

Dr. Kolozsi Sándor (PSZÁF)

DR. KOLOZSI SÁNDOR (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Nagyon nagy tisztelettel köszöntöm a bizottság résztvevőit! A kérdésünk tehát az, hogy a devizahitelekkel kapcsolatos szabályozásnak a jellege hogyan néz ki, tehát hogy az eurokonformitás szempontjából milyen tapasztalatokat mutat, ennek mentén pedig a felügyelet tapasztalatainak bemutatására kerülne sor.

Az első kérdés tehát az, hogy a devizahitelek szabályozásával kapcsolatban milyen európai uniós szabályokat ismerhetünk. Itt fel kell hívnom a figyelmet a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelvre, illetőleg emellett pedig egy irányelvtervezetre is, amely pedig a lakóingatlanokkal kapcsolatos hitelmegállapodásokról szól, tehát ez a két európai uniós környezet van, amelynek vonatkozásában érdemes erre a kérdésre rátekinteni.

Az első megállapításunk az lehet, hogy a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelv nem foglalkozik a devizahitelezési tevékenység specifikumaival; ez egy nagyon fontos megállapításunk lehet. Egy másik nagyon fontos megállapításunk az lehet, hogy ugyanezt a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelvet a magyar jog átültette a magyar jogrendszerbe, de ezt olyan módon tette meg, hogy annak fogyasztóvédelmi előírásait kiterjesztette a jelzáloghitelekre is, tehát azt mondhatjuk, hogy a nemzeti jog, ha úgy tetszik, előremutatóbb helyzetben van, mint ahogy alapvetően az európai uniós jog haladna. Ez egy nagyon fontos megállapítása lehet a felügyeletnek, amely meghatározza ennek a kérdésnek a további vitatását.

Hadd említsem azt meg, hogy a fogyasztónak a fogyasztók részére nyújtott hitelről szóló törvény - amellyel a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelvet a hazai jogalkotó átültette a nemzeti jogrendszerbe -, ennek az előírásai nagyon fontosak, merthogy ez a jogszabály meghatározza a hitelszerződés kötelező tartalmi és formai követelményeit, valamint a hitel költségeinek módosításáról való tájékoztatási kötelezettséget is. Ami nagyon fontos, hogy ez a törvény ugyanakkor 2010 januárjában lépett hatályba, majd pedig két lépcsőben történt az egyes rendelkezések további hatálybalépése is, így ugyanezen évben március 1-jével, tehát 2010-ben, illetőleg 2010 júniusában történt meg ezeknek a szabályoknak a hazai jogban való működése. A korábbi időszakban tehát ezeknek a szabályoknak a működéséről nem beszélhetünk, mégis fontos azt megállapítanunk, hogy amikor a jogalkotó ezzel a kérdéssel foglalkozott, hogy ezt az irányelvet átültesse, többet tett meg, mint amit egyébként az irányelv megkövetelt volna.

A következő lépésnél, ami a jogi környezet szempontjából meghatározó kérdés, a Hpt. szabályozásainak figyelembevételéről lehet szó. Ha visszatekintünk erre a Hpt.-beli szabályozásra, ennek a szabálycsoportnak az egyik nagyon fontos eleme az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezések, amelyek 2009 januárjától vannak ebben a törvényben. Ezt követően 2010. január 1-jével történt meg ebben a tekintetben egy olyanfajta módosítás, hogy csak a kamatot, díjat és költséget lehet a főszabály szerint az ügyfelek,

fogyasztók számára nyújtott hiteleknél egyoldalúan módosítani, úgy, hogy ezeknek a feltételeit bizonyos oklista mentén, árazási elvekben kell a pénzügyi szervezeteknek meghatározniuk. Szabályozási elemként hadd említsem azt meg, hogy e szabályozás tovább szigorodott az egyoldalú szerződésmódosítás tekintetében a lakáscélú jelzáloghitelek szempontjából, hiszen ott kizárólag csak a kamat egyoldalú módosítására van lehetőség külön kormányrendeletben foglaltak szerint. Fontos ügyfél-tájékoztási norma az, amikor a jogszabály kimondja, a Hpt. pedig megfogalmazza azt is, hogy az ügyfelet a kamat, a költség, a díj módosításáról 60 nappal korábban tájékoztatni kell, és ehhez képest az ügyfélnek a szerződés díjmentes felmondására van lehetősége.

Ezek azok a szabályok, amelyekkel kapcsolatban fontos, hogy ezeket, mint a legutóbbi szabályozási elemeknek a megjelenítését önök számára láthatóvá tegyem. Ehhez kapcsolódóan vannak még további olyanfajta módosítási lépések, amelyeket ugyanúgy nagyon fontos megemlítenem, nyilván azt, amely a felügyelet törekvése szerint is megtörtént, hogy a lakáscélú devizahitelek esetében az ügyfelek számára vagy az MNB, vagy pedig a pénzügyi szervezet saját középárfolyamának alkalmazására kell, hogy sor kerüljön. Ez 2010. november 27. napján lépett hatályba, és emellett pedig még a további módosításokra is sor került az Fnyht.-ben a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló törvény szempontjából, ahol az előtörlesztési díj mértékével kapcsolatos maximalizálási szabályok is hatályba léptek. Ez az a jogi környezet, amelyet a tavalyi évből említhetek fel a 2010. január 1-jével bekövetkező változásokkal kapcsolatban, de ne felejtjük azt el, hogy a korábbi szabályozási közegben is voltak olyan elemek, amelyek, ha úgy tetszik, egyrészt a jogalkotás szintjén fogalmazódtak meg, másrészt pedig a felügyelet is különböző elvárásokat fogalmazott meg a pénzügyi szervezetekkel szemben. Hadd említsem meg a hitelekkel kapcsolatosan a 2005. január 1-jétől hatályos kockázatfeltáró nyilatkozatot. Ekkortól fogva a pénzügyi szervezeteknek már felhívási, nyilatkozattételi kötelezettsége volt az ügyfelek vonatkozásában abból a szempontból, hogy megértették-e azokat a kockázatokat, amelyeket a devizaelszámolású szerződésük megfogalmaz.

Hadd említsem azt meg még a korábbi időszakból is - hogy az időben visszamenve haladjak -, hogy a felügyeletnek több olyan lépése is volt, amelyekkel igyekezett abba az irányba terelni a pénzügyi szervezet működését, hogy igyekezzenek az ügyfelek megfelelő tájékoztatása érdekében eljárni. Itt hadd említsem meg azt, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete már 2006-ban is kiadott egy ajánlást, ami a lakossági hitelezéssel kapcsolatos előzetes ügyfél-tájékoztatási és fogyasztóvédelmi elvekről szól. Hasonló jellegű figyelemfelhívást tett a felügyelet 2007 októberében is, majd 2008 januárjában a Nemzeti Bankkal együtt dolgozott ki egy közös ajánlást, amely a rendszerszintű kockázatokról és azokkal a fogyasztóvédelmi elvekről szól, amelyeket figyelembe kell venni a devizahitelezésnél. Több esetben 2008-ban, 2009-ben megismételte a felügyelet a pénzügyi szervezetek felhívását abban a tekintetben, hogy az ügyfelek tájékoztatása során különös körültekintéssel járjon el. Ezek lennének azok a szabályozási elemek, amelyeket különösen ki kell emelnem, amelyek a devizaelszámolású szerződésekkel kapcsolatban figyelembe veendőek.

Azt muszáj elmondanom, hogy a felügyelet foglalkozott, illetve jelen pillanatban is foglalkozik azzal, hogy a devizaelszámolású szerződések gyakorlatával kapcsolatban milyen kérdések merülhetnek fel. Egyrészt hadd említsem azt meg, hogy 2010-ben volt a felügyeletnek egy vizsgálata, amely általában a pénzügyi szervezet hitelezési tevékenységével kapcsolatban az úgynevezett magatartási kódexben foglaltakra terjed ki, és e vizsgálat során bár javuló, de mégis bizonyos szempontból hiányos tájékoztatási elemekkel találkozott. Amit a felügyelet figyelembe vett, az nyilván a magatartási kódexben foglalt, az ügyfelekre vonatkozó megfelelő tájékoztatási követelmények betartása, illetőleg emellett a termékek összehasonlítását biztosító megfelelő ügyfél-tájékoztatás megléte. Ez volt az a két

elem, amelyet most ide behoznék. Ebben a tekintetben a felügyelet javuló, ámbátor szankcionálandó magatartásokkal is foglalkozott, tehát ez egy nagyon fontos eleme volt a felügyelet működésének, ugyanakkor el kell azt is mondanom, hogy a felügyelet, mint vizsgálat, ez év szeptemberében, szeptember első napjaiban indított egy újabb vizsgálatot a devizaalapú hitelekkel kapcsolatban. Ez egy nagyon fontos vizsgálatunk, amelyben visszamenőlegesen nézzük - nyilván egy ilyen vizsgálat mindig visszamenőleges tud lenni, hiszen azt a működési módot vizsgálja meg a felügyelet, amelyet a múltban a pénzügyi szervezet gyakorolt -, azt vizsgáljuk meg, hogy a devizaelszámolású hiteleknél a pénzügyi szervezetek hogyan számolják ki a törlesztőrészleteket, kamatokat, költségeket, milyen középárfolyam-alkalmazás mellett működnek, hogy az előtörlesztés és a végtörlesztés során milyen magatartást gyakorolnak a pénzügyi szervezetek az ügyfelekkel szemben.

Emellett ennek a vizsgálatnak a pénzügyi szervezetek általános szerződési feltételeinek vizsgálata is éppen úgy a része. Ebben a tekintetben a PSZÁF már a tavalyi évben is benyújtott több közérdekű keresetet, amelyek első fokon a felügyelet pernyertességével zárultak. Ezt a folyamatot viszi tovább a felügyelet, amikor újabb közérdekű igényérvényesítésekkel, közérdekű keresetekkel él különböző, az ügyfelek számára egyoldalúan hátrányos szerződési feltételekkel kapcsolatban. Röviden egyelőre akkor most ennyit.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjében Palotai Dániel főosztályvezető úr következik; szeretném kérni, hogy hasonló összefogottsággal, hogy mindenki szóhoz tudjon jutni. Főosztályvezető úr, parancsoljon!

Palotai Dániel (Nemzetgazdasági Minisztérium)

PALOTAI DÁNIEL (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a bizottság jelenlévő tagjait és minden jelenlévőt! Köszönöm igazgató úrnak az áttekintést, amelyekkel egyetértek, így ezekre nem is fogok ilyen részletességgel kitérni a rövid összefoglalóban. A kormány és a Nemzetgazdasági Minisztérium felismerte a devizahitelezéssel összefüggő makropénzügyi stabilitási kockázatokat, egyensúlytalanságokat, valamint ezek szociális vonatkozásait. Engedjék meg, hogy mielőtt a kormány által foganatosított intézkedésekről adnék egy rövid áttekintést, néhány stilizált tényel érzékeltetném a problémakör súlyát.

2011-ben a teljes jelzáloghitel-állomány 6-6,5 ezer milliárd forint volt, és emögött 1,2 millió szerződés is állt. Egy átlagos jelzáloghitel mintegy 5,4 millió forint volt a 2011. június végi állapot szerint, és a teljes állomány 74 százaléka devizahitel volt, igaz a szerződések számát tekintve - tehát nem az állományra vonatkozóan - csak 59 százalék a devizaarány. Mindezen hitelek állományának a többsége, tehát 63 százalék lakáscélú, míg a szabad felhasználású hitelek aránya 37 százalék volt.

Miért is alakulhatott ki a devizahitelezés? Nagyon könnyű, ha ezt az ügyfél oldaláról vizsgáljuk. 2007 augusztusában például egy tipikus svájci frank alapú hitel kamata 4,3 százalék volt, egy euróhitel ennél magasabb, már 6,3 százalék volt, míg a forint hitel 10,5 százalék volt, így egy átlagosnak tekinthető forint hitel törlesztőrészlete kezdetben 44 százalékkal volt magasabb egy svájci frank alapú hitel törlesztőrészleténél. Ez az árfolyamkülönbség miatt időben csökkent, és a különbség 2011 áprilisában már el is tűnt, míg júniusban már a svájci frank hitel-törlesztőrészlete egy tipikus hitel esetében átlagosan 2500 forinttal haladta meg egy forint hitelt, míg 12 ezer forinttal az euróhitelt. Látjuk tehát, hogy mostanára ez a tendencia megfordult, így összességében a teljes futamidő alatt egy átlagos hitel esetében összességében még mindig kisebb törlesztőrészlet-tömeget fizetett be egy svájci frankban, mint egy forintban eladósodott eladósodott háztartás, de ez a trend már megfordult a törlesztőrészletekben.

Végezetül nagyon röviden mondanék pár adatot a probléma makropénzügyi stabilitási vonatkozására, amit legjobban a 90 napon túli késedelembe lévő hitelek arányával, számával lehet megfogni. 2011. június végén 90 napon túli késedelembe volt összesen 142 360 darab szerződésnek megfelelő ügyfél, amelynek 86-87 százaléka, 123 500 devizaalapú hitel volt, tehát nagy többséggel olyan adósok kerültek 90 napon túli késedelembe, akik devizában adósodtak el. A teljes 90 napon túli késedelmes tartozás összege mintegy 745 milliárd forint; ez csak a devizára vonatkozik, és emögött 98 070 lakóingatlan áll. Mindezek alapján tehát érthető, hogy a kormány egy alapvető gazdaságpolitikai kihívásnak és feladatnak tekintette, hogy ezt a nehéz örökséget az egész társadalom és a gazdaság számára elfogadható módon kezelje és orvosolja.

Amint azt igazgató úr is elmondta, 2010 októberében az Országgyűlés elfogadta a Kósa Lajos és Rogán Antal képviselő urak által kidolgozott javaslatcsomagot, és ennek nyomán hatályba lépett a nehéz helyzetbe került, lakáscélú hitelt felvevő fogyasztók megsegítése érdekében szükséges módosításokról egy törvény, amelynek részleteit már igazgató úr ismertette. 2011-ben is hozott a kormány intézkedéseket az otthonteremtési és otthonvédelmi akciótervnek keretében, amelyeknek fő célja az volt, hogy a problémát a társadalom minden szereplője számára elfogadható módon orvosolja, így egy igazságos tehermegosztást biztosítson, kezelje a morális kockázatokat, valamint minimalizálja és kiszámíthatóvá tegye a költségvetési hatásokat.

Az otthonvédelmi akciótervnek öt fő pontját jelentette be a kormány. Az egyik, amint önök ismerik, a rögzített árfolyam bevezetése a havi törlesztőrészek meghatározásával, egy kamattámogatási program, a Nemzeti Eszközkezelő Társaság felállítása, a kilakoltatási moratórium feloldása a kényszerértékesítési kvóták bevezetésével, valamint a devizaalapú hitelezés új feltételek szerinti engedélyezése. Talán nem is untatnám a résztvevőket az egyes intézkedések pontos részleteinek bemutatásával, azonban amennyiben kérdés mutatkozik bármelyik iránt, akkor nagyon szívesen belemehetünk a részletekbe is. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr. Minden bizonnyal a konzultációban lesznek olyan pontok, amik talán polémiát is ki tudnak alakítani közöttünk. Az én jelzésem alapján a Magyar Nemzeti Bank a mai napon nem képviselteti magát. Kérdezem, hogy ül-e itt olyan szakértő vagy előadó, aki a Nemzeti Bankot képviseli. *(Nincs jelzés.)* Nem. Akkor a jegyzőkönyv kedvéért rögzítjük, hogy a mai napon a Magyar Nemzeti Bank nem vesz részt a bizottsági ülésen. A Magyar Bankszövetség részéről az én jelzésem alapján Vass Péter vezető közgazdász és Botos András úr, a Magyar Jelzálogbank Egyesület főtitkára által képviselteti magát. Kérek egy kis segítséget, hogy a Bankszövetség ilyen értelemben részt vesz-e az ülésen. *(Nincs jelzés.)* Nem ismert senki magára. Akkor ebben a pillanatban a jegyzőkönyv számára rögzítjük, hogy a Bankszövetség sem vesz részt a bizottság ülésén. Nyilvánvalóan majd levélben, illetve egyéb úton megtudakoljuk a távollét okát.

Jelzésem alapján a Széchenyi Hitelszövetség elnöke, Barabás Gyula úr, aki múltkor itt volt, még úton van, ebben a pillanatban nincs itt a teremben, viszont látom az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület akkor képviselőjében dr. Morvay György elnök urat és Damm Andrea jogász asszonyt is, úgyhogy most egymást követően nekik fogok szót adni, aztán haladunk tovább. Dr. Morvay György elnök úr következik. Tessék parancsolni!

Dr. Morvay György (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület)

DR. MORVAY GYÖRGY elnök (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek, Urak! Köszönöm szépen a felkérést a hozzászóláshoz. Csak röviden szeretném összefoglalni azt, amit a múlt héten ismertettem, tekintettel arra, hogy

azóta újabb információk jelentek meg a devizahitelezéssel, illetve az előtörlesztéssel kapcsolatban.

Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesületnek az az álláspontja, sajnos, hogy a devizahitelek jogi szabályozása megfelelt az uniós és a hazai jogszabályoknak. Hogy ezek a jogszabályok mennyire fogyasztóbarátak, illetve hogy mennyire kedveznek a fogyasztóknak, mennyire billen az egyensúly a bankok oldalára, ezt nyilván lehet vitatni, azonban a jogszabályi előírásokat megtámadni nem lehet, bíróságon ezzel szemben jogot érvényesíteni nem lehet, tehát sajnos azt kell mondanunk, hogy néhány esetet leszámítva, amikor történhettek különböző jogsértések az egyes szerződések megkötésénél, úgy gondoljuk, hogy főszabály szerint a szerződéskötések megfeleltek az előírásoknak.

Ami viszont mindenféleképpen problémás, az elsősorban nem jogi kérdés. Itt három területre szeretném felhívni a figyelmet. Az egyik a kamat magas mértéke, ami álláspontom szerint mindenféleképpen indokolatlanul magas Magyarországon - erről több cikket is lehetett olvasni -, a másik ilyen a hosszú távú szerződések kapcsán a kárveszély viselése, mint problematika, hiszen itt 15-25 éves szerződésekről beszélhetünk, amelyek indultak egyfajta kondícióval, és a banki gyakorlat igazándiból az volt, hogy minden kárveszélyt áthárítottak a fogyasztókra. Úgy gondoljuk, hogy bár ez jogilag lehetséges volt, hiszen a hitelintézetekről szóló törvény lehetővé tette, semmiféleképpen nem volt etikus, azonban az etikus kérdéseket a bíróságon megint csak nehéz érvényesíteni. Természetesen úgy gondoljuk, hogy arra van lehetőség, hogy ennek szabályai változzanak. A harmadik témakör - ez már szintén felmerült -, hogy ez igazán akkor jelentett gondot, amikor a kezelési költségek megjelentek, mégpedig a tekintetben, hogy amikor elszaladt az árfolyam, akkor kérdéses, hogy egy magyar banki alkalmazott bére követte-e a svájci frank árfolyamának növekedését vagy sem (*Mágori Józsefné: Biztos, hogy nem.*), hiszen a bank kezelési költsége lehet, hogy valamilyen mértékben függ a nemzetközi trendektől, azonban nyilvánvalóan elsősorban a belső működést hivatott fenntartani. Ez egy olyan kérdés, amit szintén megemlíthetnénk, bár ez az új javaslatban szintén szerepel.

Addig, ameddig a javaslatban a 181 forintos, illetve 250 forintos rögzített árfolyamú visszatörlesztési lehetőségről részleteket nem tudunk, illetve az egyéb „top THM”-ekről vagy kezelési költségek maximalizálásáról nincsen információnk, addig egyéb dologban nem szeretnénk nyilatkozni, hiszen úgy néz ki, hogy itt napról napra változnak a feltételek, tehát a múlt heti álláspontunk egy-egy kormányjavaslat, illetve a parlament esetleges döntése folyamán jelentősen változhat akár jövő hétre is. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Én köszönöm szépen. Adom tovább a szót Damm Andreának. Ugyancsak jelzés érkezett, és itt az előzetes egyeztetések alapján is szerepel, hogy Galcsikné Erdősi Éva szakértő asszony is jelezte, hogy szólni kíván, a hitelkárosultak részéről pedig Szabó József úr jelezte hozzászólási szándékát. Nekem ennyit jeleztek; így a rövid megszólalásokat befogadva, azt követően elindítjuk a bizottsági tagokkal a konzultációt.

Először Damm Andreának adnám meg a szót.

Dr. Damm Andrea jogi szakértő

DR. DAMM ANDREA jogi szakértő: Tisztelettel köszöntöm a bizottság résztvevőit! Az előttem szólóknak hivatali pozíciójuknál fogva nem kellett bemutatkozniuk, nekem mégis azért kell megtennem, merthogy mit keresek én itt. Szakvizsgázott jogász vagyok, adótanácsadó és abszolvált bankszakjogász. Ez az ismerethalmaz, amivel a jóisten megáldott, adott arra alkalmat és lehetőséget, hogy miután a mikrokozmoszban elég erőteljesen láttam ezeknek a hitelfajtáknak a negatív következményeit, magánszorgalomból elkezdtem vizsgálni egyáltalán a kialakulásnak makro-, mikrogazdasági jogi környezetét. Vizsgálati módszerem először az adaptált helyzet felmérése volt, majd amikor ebből meg tudtam

fogalmazni azokat a következtetéseket, ami egyébként fogyasztóvédelmi szempontból is releváns, egyenként, szerződések átfogó, alapos vizsgálatával tudtam megszerezni azt a tapasztalatot, amelyet önöknek át tudok adni.

Azt megállapíthatjuk, és az előttem szólók erről elég részletesen kifejtették az álláspontjukat, hogy szabályozási szinten az európai uniós irányelveknek az a jogszabályi környezete, amelybe beültették ezt a fajta terméket, megfelelő volt, azonban nagyon hamar a „de” szót is ki kell mondanunk, mert míg az uniós irányelveknek megfelelt, addig gyakorlatilag nem adott válaszokat azokra a magyar polgári törvénykönyvi alapelvekre, amelyek nélkül szerződések nem köthetők meg, amelyek elvei működése nélkül szerződéses jogviszonyok nem folyhatnak, és amelyek nagyon fontos és alapvető válaszokat adnak kétségek esetén arra, hogy az ilyenfajta jogviszonyokban a szerződő feleknek miként kell viselkedniük.

Én magam azt tapasztaltam, hogy az egész bankszféra nagyon erőteljesen szakmai jogszabály szemléletű, azaz kizárólagosan azokat a szabályokat alkalmazzák és veszik figyelembe, amelyek az ő tevékenységüket keretbe foglalva szabályozzák, és azon alapvető jogszabályokat - akár az alkotmányig felmehetnek a hierarchiában, de elsősorban a polgári törvénykönyvbeli alapelveket - igazából nem tudták, és valószínűleg nem is akarták a gyakorlatukba beültetni.

Lévéen, hogy Fogyasztóvédelmi bizottság előtt vagyunk, megpróbálom a fogyasztóvédelmi szempontok alapján bemutatni röviden azt, hogy ennek a bizottságnak a munkájában melyek azok a szempontok, amelyek segítséget adhatnak az eligazodáshoz. Fogyasztóvédelmi szempontból vizsgálandó maga a szerződés létrejöttének folyamata, az abban szereplők. A szereplők kik? Adós, bank, ügynökök. Nagyon fontos azért ennek a csapatnak a megnevezése és megjelölése, mert azért azt meg kell mondanom, hogy abban, hogy 1 millió 200 ezer hitelszerződés megkötött, az ügynöki hálózatnak igen komoly szerepe és jelentősége van, és azt kell mondanom, hogy a bankok erőteljesen ennek az ügynökcsapatnak a tevékenységére bízta az egész tájékoztatási területet.

A szerződéskötés pillanata: adós, bank és nagyon nagy számban a közjegyzők. Ez a következő fogyasztóvédelmi tétel, ahol meg lehet vizsgálni, hogy betartották-e azokat az alapelveket, amelyeket ilyen jogviszonyban meg kell tenni. A harmadik fázis, ami fogyasztóvédelmi szempontból fontos, maga a szerződés folyamata. A szerződés folyamata nem szakad el a szerződéskötést megelőző helyzettől, a szerződéskötés során lévő eseményektől, hiszen a polgári törvénykönyvben egyértelműen megfogalmazásra került, hogy a jogviszony egész ideje alatt a feleknek együttműködési kötelezettségük van, és ennek során mindkét félnek úgy kell eljárni, hogy a másik fél a szerződést teljesíthesse. Ennek egy okból van nagyon fontos jelentősége, hogy amikor érzékelték a bankok önmagában az árfolyam-emelkedések miatt azt, hogy a szerződések lassan - de elég gyorsan - elveszítik gazdasági egyensúlyukat, nekik maguknak kellett volna a törvény kötelező rendelkezése alapján minden féllal felvenni a kapcsolatot, és megpróbálni egy olyan új szerződéses konstrukciót létrehozni, amely az egyensúlyt visszaállítja. Ez természetesen a szakmai szabályokban, tehát a Hpt.-ben és mindenféle, a bankok tevékenységére vonatkozó szabályokban nincs elültetve, miért is lenne, nem kell elültetni, hiszen a polgári törvénykönyv 1. §-a azt mondja, hogy a jogszabályi rendszerben bármely szakmai vagy részletszabály rendelkezése, szellemisége és alkalmazása nem válhat el a polgári törvénykönyv szabályaitól, elvrendszerétől és gyakorlatilag attól a céltől, amit a polgári törvénykönyv megalkotásával a jogalkotó megteremtett. A polgári törvénykönyv tehát uralmi helyzetben van nemcsak a jogszabályi hierarchiában, tehát nemcsak horizontálisan, hanem vertikálisan is. Ily módon - úgy ítélem meg - fogyasztóvédelmi szempontból ezt a három stádiumot feltétlenül külön-külön kellene vizsgálni.

Nagyon üdvözlöm, hogy albizottság létrehozatalára tett javaslatot elnök úr, hiszen annak érdekében, hogy azokon a jogszabályi változtatásokon túl, amelyet a PSZÁF és az NGM képviselője már elmondott - amelyek sajnos 6 éves fáziskésésben vannak a probléma megoldását illetően -, ne csak ezek a megítélésem szerint ad hoc módon és kényszerűségből létrehozott új jogszabályok működjenek, hanem az egész tevékenységre egy új, fogyasztóvédelmi szempontból fokozottabb elvrendszerű szabályozásnak kellene megszületnie. Ami még nagyon fontos elem, és ezt megállapíthatjuk általánosságban, hogy a Hpt.-ben foglalt szabályrendszer ugyan valóban az uniós irányelveknek megfelel, ha a gyakorlatban betartják, akkor valóban működhet, csak egy alapvető probléma van: minden szabályunk abból indult ki, hogy forint a belföldi fizetőeszközünk, és a pénzben kifejezhető jogviszonyok alapvetően forintban kerülnek meghatározásra. A deviza bevezetésével egy olyan előre nem látható, kiszámíthatatlan, kalkulálhatatlan és bizonytalan jogi helyzet alakult ki, amely gyakorlatilag kizárta teszi, hogy ezeknek a jogszabályoknak minden elemét pontosan be tudjuk tartani.

Az én munkámnak, amit már elkészítettem - szerintem az itt ülő képviselők jelentős része is megkapta elektronikus úton a parlamenti postafiókjába -, elég markáns és fontos eleme a THM intézménye. Nagyon helyesen vezette be a jogalkotó, hogy azt kötelező a szerződés részévé tenni, sőt semmis annak hiánya, a probléma mindössze az, hogy azok a szabályok, amelyek arról szólnak, hogy mit tartalmaz a THM, illetőleg mi a kamat, illetőleg egyáltalán mi a hitel ára, a deviza használatával oly mértékben egységesen és harmonikusan nem alkalmazható, amely azt gondolom, hogy ma, ha egyenként megvizsgáljuk a szerződéseket, akkor igazából egyetlen szerződésnek a szerződés teljes eddigi idejére a meghatározott THM-je nem lehet valós, egyszerűen abból az okból kifolyólag, hogy a devizaelszámolású hitelek folyamán egyetlen pillanatban sem pontosan meghatározható a hitel ára.

Az általános vizsgálatom és megállapításaim után nagyon sok szerződést láttam részleteiben, és tényleg a legalaposabb vizsgálatnak vettem alá a formai követelményektől kezdve. Rendkívül nagy a szórás, azt kell mondanom, hogy kifejezetten meg lehet már állapítani bankok magatartását, tehát konkrét bankok egymástól alapvetően eltérő gyakorlatát és - hogy úgy mondjam - hozzáállását ezekhez a jogviszonyokhoz, amellet, hogy körülbelül 80 százalékban úgy ítélem meg, hogy azt a fajta együttműködési kötelezettséget már az eljárások kezdetén sem tartották be a bankok, amit úgy gondolom, hogy meg kellett volna tenniük, de pozitív tapasztalataim is vannak. Nem helyénvaló reklámozni bankokat - bár azt gondolom, hogy televízió nem közvetít minket -, de például a Volksbank az, akinél bármennyire kerestem, a kiegyensúlyozatlanságot nem tudtam megállapítani, olyan mértéktartóan emelték a törlesztőrészleteiket, és mértéktartóan emelték, sőt nagy részben nem is emelték a kezelési költséget és a kamatokat. Ezzel azt szerettem volna mondani, hogy mivel van példa arra, hogy a társadalom javára kedvezően lehetne kezelni ezeket a jogviszonyokat, így azt gondolom, hogy ez minden banktól ugyanígy elvárható lett volna.

Nem akarom hosszan a szót tartani, de azért ennek a fogyasztóvédelmi körnek van egy nagyon fontos eleme: a közjegyzők. A jogalkotó - nagyon helyesen - jó pár évvel ezelőtt létrehozott egy jogintézményt, hogy a rövid tartamú, egyszerű tartozásos jogviszonyokban, amikor az egyik fél a másiknak tartozik, a hosszan tartó bírósági út kikerülése érdekében közjegyzői okiratban foglalt tartozás bírósági út igénybevétele nélkül végrehajtható. Ez kizárólagosan abból az okból jött létre, és ezt ennek a jogintézménynek a bevezetésekor a jogalkotó által tett indoklás nagyon alaposan bemutatja, hogy azért, hogy az ilyen egyszerű megítélésű ügyek ne terheljék a bíróságokat, és ne húzódnak el hosszan, a gazdasági biztonság megteremtése érdekében, úgy ítélem meg, hogy ezt az intézményt ilyen hosszan tartó, kiszámíthatatlan, rengeteg kockázati és bizonytalansági tényezővel teletűzdelt jogviszonyhoz rendelni, alkalmazni nem lehetett volna. Azt kell mondanom, hogy mindenki

részéről, aki ebben részt vett, ez egy felelőtlenség volt, ugyanis ebben a pillanatban, ahogy ezek az okiratok megteremtődtek - hiszen minden jogáról mindenki lemondott ezekben az okiratokban, mármint az adósok a jogaikról lemondtak -, teljes mértékben egyoldalúan kiszolgáltatta magát a fél annak, hogy vele a banknak a törvény előtt, a bíróság előtt soha nem kell elszámolnia. Ez egy akkora kár ezekben a jogviszonyokban, hiszen a lehetőséget sem teremtették meg az adósoknak arra, hogy valamilyen módon pontosan tisztába tegyék azt, hogy amit tőle eddig követeltek, annak van-e jogalapja, az mennyi volt, és igazából ő hol áll a törlesztésében. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Én köszönöm szépen Damm Andreának a rendkívül hasznos és precíz információkat. Adnám tovább a szót. Az előzetesen is jelzetteknek megfelelően Galcsikné Erdősi Éva szakértő asszony a Banki Hitel Károsultjainak Egyesületének részéről kap szót, majd őt fogja követni Szabó József úr.

Galcsikné Erdősi Éva (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete)

GALCSIKNÉ ERDŐSI ÉVA (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete): Köszönöm szépen. Én is üdvözlök mindenkit! Az általánosságokon túl én szeretném egy-két konkrét dologra felhívni a figyelmet, mindenkinek az észrevételét szem előtt tartva.

Legelőször is az alapprobléma a devizahitelezés. Többször elmondtuk már, de itt is szeretném, ha nem csak a lakáscélú hitelekről és nem csak a jelzáloggal fedezett hitelekről beszélünk, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy rengeteg hitel van - ez a statisztika alapján is könnyen kiszámítható - gépjárműhitelben, személyi kölcsönben, kártyában, ami pontosan ugyanolyan veszélyes. Abszolút félrevezető a kommunikáció, amit hallunk mindenhol, amikor a devizahitelesekről beszélünk, mert ez így nem igaz; azt szeretném, ha igaz lenne, és őket akármilyen megoldás kapcsán is, de ugyanúgy érintenék azok a lehetőségek, amik kiderülnek, hogy ebben a hitelezésben nem jól történtek.

A másik, amikor arra hivatkozunk, hogy a szabályozásunk megfelel-e az Uniónak, és abban mi történik. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a Hpt.-ben egyértelműen rögzítve van az, hogy a pénzügyintézetnek milyen fedezettség mellett nyújthat hitelt és milyen módon. Azt szeretném megkérdezni, hogy ha ebben a szerződéses jogviszonyban az ügyfelet és az ő teljesítését nézzük, történt-e olyan vizsgálat, amely azt ellenőrzi, hogy a pénzügyintézetek a fedezettséget mikor és milyen módon vizsgálták. Tudjuk azt, hogy nagyon sok hitelnél ez a fedezettség már nem megfelelő. Vizsgálatra került-e az, hogy a pénzügyintézet milyen értékvesztést tett mögé, felszólította-e az ügyfelet, hogy egészítse ki ezt a fedezetet, ha nem tette meg, akkor vajon ezzel ő elismeri-e azt, hogy az ő ebben rejlő kockázatát átvállalja az ügyféltől. Én azt gondolom, hogy ebben a pillanatban el is érkeztünk ahhoz, hogy ha valaki nem az aktuális árfolyamon törlesztene, hanem csak a fedezettsége mértékéig, akkor már nem is lenne nagyon miről beszélni. Van olyan pénzügyintézet, akinek a szerződése azt rögzíti, hogy ha és amennyiben az árfolyamból eredően az ügyfél tartozása meghaladja a fedezettségét, akkor a bank egyoldalúan felhívhatja az ügyfelet, hogy forintra átváltja ezt a hitelt. Ez egyetlenegy esetben sem történt meg. Szeretnénk megtudni, hogy ennek vajon mi az oka.

Azt is szeretném, ha konkrétan vizsgálatra kerülne, hogy jövedelemvizsgálat nélkül történt szabad felhasználású jelzáloghitelek kiadása. Jövedelemvizsgálaton azt értjük, hogy ha az ügyféltől bekért jövedelemigazolás és annak 33 százaléka fedezetet nyújt a hitel törlesztőrészletére, akkor azt mondom, hogy ott van pénzügyi fedezet is, ellenkező esetben csak egy zálogfedezetem van. Ha csak zálogfedezetem van, akkor itt az ügyfeleknek adósként történő bevonása, azt hisszük, hogy teljesen jogtalan; ők csak zálogkötelezettek lehetnek volna ezekben a szerződésekben, és ha zálogkötelezettek, akkor nyilvánvalóan a végrehajtási törvény értelmében ők csak azzal a zálogtárggyal felelnek a tartozásukért, és nem életük végéig kötelezik el magukat valamiféle tartozás miatt.

Szeretnénk azt kérdezni, hogy történt-e olyan vizsgálat, ami arra vonatkozik, hogy az évenkénti elszámolások, amit a pénzügyintézetek az ügyfeleknek megküldenek, mennyire tételesek és mennyire érthetőek az ügyfelek számára, hiszen van ilyen szabályozásunk, hogy az ügyfélnek évente elszámolást kell küldeni. A mi tapasztalatunk az, hogy ez vagy csak forintban vagy csak devizában, abszolút nem tételesek, csak soronként tartalmazza, hogy az ő befizetései mire kerültek elszámolásra. Biztos vagyok benne, hogy egy hozzáértő szakértő sem tudja értelmezni, hogy ott mi történt. Azt szeretnénk, ha ez a törvényi rendelkezés sokkal pontosabban fogalmazna, és érthetőbb módon kötelezné a pénzügyintézetet egy ilyen tájékoztatóra. Az is igaz, hogy úgy történik a szabályozás, hogy amikor indul egy pénzügyi vállalkozás, szervezet, akkor a szabályzatait és a szerződéseit be kell, hogy mutassa a felügyeletnek, aki azt ellenőrzi, és úgy engedélyezi a tevékenységét. Azt szeretnénk, ha ezeknek a szerződéseknek az ellenőrzése valamilyen szigorúbb időhöz kötődne, hiszen akkor nem történhetett volna meg, hogy közérdekű kereseteket kell indítani, mert olyan szerződések kötődtek, amelyek már eleve az induláskor nem lehettek volna jogszerűek.

Még egy gondolatot szeretnék elmondani itt az NGM-re vonatkozóan. A hitelekkel kapcsolatban történtek egyeztetések a Kósa-Rogán-féle tárgyaláskor. Ezt az egyeztetést nem szeretném minősíteni, csak kizárólag annyit mondanék el, hogy az ott elhangzott javaslatokból szinte semmi nem valósult meg, tehát igazából nem érezzük azt, hogy amiket mi elmondunk, az valós meghallgatásra kerül; aztán ez az egyeztetés már elmaradt, és csak a kormány és a Bankszövetség között történt, most pedig tudjuk, hogy az utóbbi bejelentés már csak a kormány részéről történt meg. Azt szeretnénk, ha nem felsorolás szinten mindenki elmondaná, hogy mit tett a cél érdekében, hanem most már egy közös megbeszélés kapcsán egy végleges megoldás születhetne, nem mindenki azt mondaná, hogy én ezt is megtettem meg azt is, hanem azt tudnánk elmondani, hogy végre megoldottuk ezt a konkrét problémát.

Az Andrea gondolataihoz hozzászólva a THM-mel kapcsolatban, azt mondom, hogy a THM-ről sokszor elhangzott, hogy igazából egy teljesen névleges dolog, tehát sok mindenre nem használható, a devizában történő alkalmazása az adott pillanatra érvényes, tehát igenis, megfelel annak, ami le van írva, csak éppen nem jó semmire; ezt kellene tudni kimondani. A közjegyzőkre vonatkozóan szintén - ahogy a tételes elszámolást az előbb kértem - azt javasolnánk, hogy amikor a pénzügyintézet felmondja a hitelét, akkor egy tételes elszámolást kelljen becsatolnia, hogy mekkora a követelt összeg az adótól a folyósítástól számolva, hiszen ezt senki nem ellenőrzi, a közjegyző ezt adottságként elfogadja, és a végrehajtó ezután számol tovább, tehát ez megint nagyon fontos lenne. Nem beszéltem arról, hogy a végrehajtói díjakról hányszor említést tettünk, hogy ellenőrizni kellene, hogy az engedményezések milyen módon történnek, hogy engedményezett devizaalapú követelést olyan társaságok, akinek nincsen erre vonatkozó engedélyük, továbbra is devizában számolnak el, hogy az opciós jog érvényesítése hogyan történik, tehát számtalan olyan anomália van még, amiről azt gondolom, hogy beszélnünk kellene ahhoz, hogy ez a bizottság ténylegesen betöltsse a feladatát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a nagyon tényszerű felvetéseket is. Ennek egy részét nyilvánvalóan a bizottság jegyzőkönyve is rögzíteni fogja. Már most is van lehetőségünk, hogy a különböző felügyeletekhez fordulva az említett kérdésekben érdemi választ kérjünk, de nyilvánvalóan menet közben majd a bizottság vagy az albizottság folyamatában is meg tudjuk ezeket az ügyeket vizsgálni, és tudunk ebben javaslatokat, ajánlásokat tenni; ezekben egyébként számítunk önökre.

Előzetesen még Szabó József úr jelezte hozzászólási szándékát - vele akkor ki is pótoljuk Barabás Gyula úr távollétét ilyen értelemben -, és nekem menet közben érkezett egy jelzés, hogy szeretne még Bögözi Győző elnök úr a Bérletüket Megvásárlók Országos Szövetségétől pár mondatban hozzászólni. Én azt gondolom, hogy így akkor most le is zárjuk

a kört. A végén önnek is pár mondatban fogok lehetőséget adni, és utána már csak a bizottsági tagok fognak szót kapni, majd a reagálásokra lesz lehetőség, és azt gondolom, hogy így az idővel is jól tudunk gazdálkodni.

Most Szabó József urat kérem, hogy hasonlóan rövid, fókuszált megszólalását tegye meg.

Szabó József (Hiteles Mozgalom)

SZABÓ JÓZSEF (Hiteles Mozgalom): Köszönöm szépen a meghívást, és üdvözlök mindenkit: a bizottság tagjait, az elnök urat, a hivatalból, hatóságból jelen lévőket és a civil társaimat! A múlt heti ülés előtt írásban elküldtem az elnök úrnak az írásos anyagunkat; ezt nem szeretném most ismertetni, mert egy kicsikét hosszú lenne, inkább feltennék tizenhárom kérdést, amit a Hiteles Mozgalom aktivistái és tagjai fogalmaztak meg. Ezeknek jelentős részére igennel és nemmel lehet válaszolni, de valószínűleg erre most nem fogok választ kapni.

Röviden elmondom a kérdéseket. Kellett-e PSZÁF engedélye ahhoz, hogy egy bank devizaelszámolásra hitelt nyújtson? Szükséges volt-e, hogy a PSZÁF ellenőrizze a bank üzletszabályzatát, az általános szerződési feltételeket? Feltétel volt-e minden egyes hitelszerződés-változat szövegének jóváhagyása a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél? Folytatott-e részletes vizsgálatot 2009-2011 között a PSZÁF kamatemeléssel, szerződésfelmondással kapcsolatban? Milyen vizsgálatra, vizsgálatokra alapozza a PSZÁF és a Magyar Nemzeti Bank, hogy az összes, devizaelszámolású hitellel foglalkozó pénzügyi intézet összes szerződése és a bankok eljárási gyakorlata megfelel a hazai és uniós előírásoknak? Szükséges-e a Magyar Nemzeti Bank szerint akkora svájci-frank, japánjen-, illetve euróállománnyal rendelkeznie a bankoknak, amennyi hitelt az adott devizaelszámoláshoz nyújtottak? Vagyis ha egy bank 100 milliárd forint hitelt nyújtott svájcifrank-elszámolásban, akkor a banknak előtte be kellett-e szereznie 100 milliárd forintnyi értékben svájci hitelt?

Volt-e a hitel nyújtásakor, illetve most törlesztéskor van-e devizaátváltási kötelezettségük a bankoknak? Elégedett-e a PSZÁF a jelenlegi hatáskörével, jogosultságával? Van-e belső ellenőrzés a PSZÁF-nél, mely ellenőrzi, hogy érdemben kivizsgálják-e a beadványokat, időben végezték-e el, válaszoltak-e minden újszerű felvetésre? Van-e Bankszövetségnek olyan irányelve, melyben a bankokat ösztönzi méltányos eljárásra, ha a hitelfelvevő családjában egy kereső személyt lerokkantisítanak, vagy egy gyerek tartósan súlyos beteg, például agydaganatos, rákos lesz? Miért értékesíthetik a bankok a fedezetül felajánlott ingatlant a szerződéskor meghatározott hitelbiztosítási érték alatt? Vizsgálhatja-e a Magyar Nemzeti Bank vagy a PSZÁF, hogy valós-e a bankok forrásköltségeinek a növekedése, nem lehetséges-e, hogy csak a külföldi anyabank adja magasabb kamattal a kölcsönt a hazai leánybankjának? Megtehetik-e a bankok, hogy üzleti vagy banktitokra hivatkozva megtagadják az ügyfél kérését a kamatemelés indokára vagy a saját korábbi hitel elbírálására vagy kockázatelemzésére vonatkozóan? Az utolsó kérdés: kombinált termékeknél az életbiztosításra és a lakás-takarékpénztári koncepciókra gondolunk. Ezek a beszedett összegek mára elértéktelenedtek. Több százezer embert milliós kár fog hamarosan érni, amikor a forintban összegyűjtött összeget a jelenlegi kedvezőtlen devizában fogják előtörleszteni. Folyik-e ilyen jellegű vizsgálat jelenleg a PSZÁF-nél, a Bankszövetségnél vagy a Magyar Nemzeti Banknál?

A kérdések után pedig lenne egy javaslatunk. Javasoljuk, hogy a Fogyasztóvédelmi bizottság hallgassa meg a Magyar Nemzeti Bank két felügyelőbizottsági tagját, dr. Róna Péter és Varga Istvánt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Szabó úrnak; ez tényleg összefogott hozzászólás volt. Segítené a munkánkat, ha ezt a 13 kérdést eljuttatná elektronikus formájában is a

bizottsághoz. A bizottság elnöke vállalja, hogy a kérdéseket átnézve fog tudni abban szerepet vállalni, hogy a hatósághoz is megfelelő formában eljuttassuk ezeket a kérdéseket, de a mai ülés kapcsán, ha van a PSZÁF jelenlévő képviselőjének akár érdemben egy-két kérdésre reagálása, azt nyilvánvalóan örömmel és szívesen fogadjuk.

Ahogy ígértem, már csak egy nagyon rövid hozzászólás van. *(Jelzésre:)* Előtte alelnök úr.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Bocsánat, elnök úr, a megjegyzéséhez kapcsolódva azt is javaslom akkor, hogy a PSZÁF jelenlévő képviselőjének pedig adja át a kérdéseket, mert ezt nem feltétlenül kell a bizottságon keresztül megtenni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Ez így logikus, segítjük az információcserét ilyen módon. Nagyon gyors, rövid hozzászólásra adnék lehetőséget Bögözi Győző úrnak - legyen kedves ott az asztal végén, a mikrofonnál helyet foglalni -, és azt követően csak a bizottság tagjai fognak a következő körben szólni, hiszen most már egy órát a konzultációban végighallgattunk ahhoz, hogy magunk is érdemben meg tudjunk szólni.

Bögözi úr!

Bögözi Győző (Bérlakásukat Megvásárlók Országos Szövetsége)

BÖGÖZI GYŐZŐ elnök (Bérlakásukat Megvásárlók Országos Szövetsége): Köszönöm szépen. Tisztelettel üdvözlök mindenkit! Civil szervezetem a lakásprivatizáció óta működik, én '95 óta vagyok az egyik vezetője a privatizációval, a társasházi működéssel kapcsolatban, és '98 óta egyre többet kell foglalkoznunk a lakásrezsi-válsággal, amelyre rátett a jelenlegi témakör. Figyelemfelhívásként szeretném minden jelenlévő figyelmébe ajánlani, hogy ez a körülmény rátett a lakásrezsi-körülményre, a lakhatás elvesztésére, és szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy halmozottan hátrányossá tett olyan magyar állampolgárokat, akik egyébként esetleg nem kerülhettek volna ilyen súlyos helyzetbe.

Ami a legfontosabb e körben, az egyrészt az, hogy megköszönöm azt a részletes felvilágosítást, amit itt kaphattam. Mi közvetlenül, ilyen mélyen nem foglalkozunk ezzel a témával, hanem igyekszünk őket odairányítani a fogyasztóvédelem egyéb egyesületeihez, ahol ők remélhetőleg felvilágosítást kapnak.

Ami a legfontosabb, és ami miatt tulajdonképpen szót kértem, az az, hogy igen erőteljesen szeretném hangsúlyozni azt a körülményt, amely itt nem hangzott el, az állam szerepét, az állam szerepe pedig e tárgykörben annyira erőteljes kellett volna, hogy legyen, jelenleg is kellene, hogy legyen, és a jövőben is kellene, hogy legyen, hogy a különböző szerkezetű banki tevékenységet előzetesen vegye vizsgálat alá, szűrje meg, tiltsa le, állítsa le vagy javítsa a lakosság érdekében szükséges körülményekhez.

Nagyon szépen köszönöm a meghívást és a lehetőséget, és sok sikert kívánok. Látható az, hogy a részletekben kell elmerülniük, és hogy milyen nehézségekkel találkoznak utólag *(Mágori Józsefné: Ez a fontos!)*, és ezeket az utólagos megoldásokat milyen nehéz rendbe tenni. Köszönöm szépen még egyszer.

ELNÖK: Én köszönöm szépen. A bizottság tagjainak szeretnék lehetőséget adni, hogy az elhangzott rengeteg információ, felvetés alapján kérdéssel, véleménnyel formálják a beszélgetést, azt követően pedig a reagálásra lesz lehetőség az előadói minőségben a mai bizottsági ülésen részt vevők számára.

Bizottsági tagok, képviselő asszonyok, urak, önöké a lehetőség! Aki szólni kíván, kérem, jelezze! *(Jelzésre:)* Ertsey Katalin képviselő asszony az első megszólaló.

Hozzászólások a bizottság tagjai részéről

ERTSEY KATALIN (LMP): Köszönöm szépen. Azért nem is igazán akartam megszólalni, mert egyrészt van egy sajátos helyzet, hogy a múlt héten gyakorlatilag nagyon hasonló körben az összes felelős képviselője itt volt a Nemzeti Banknak, a PSZÁF-nek, a Nemzetgazdasági Minisztériumnak, tehát azt gondolom, hogy ez egy nagyon hasznos és fontos konzultáció volt; elég szégyenletes, hogy egyoldalú volt a bizottsági részvétel. Ott is elhangzott, itt is megerősítették, én is csak rá tudok erősíteni arra, hogy alapvetően nem a jogi környezettel van a gond; a jogalkalmazással és azzal, ahogy a szerződések megszülettek, a napi eladási gyakorlattal azokban a kétoldalú beszélgetésekben, amikor leül akár egy banki alkalmazott, akár egy ügynök, a potenciális ügyfél, és ami ott történik, az nem volt megfelelően kezelve, és aztán sorolhatnám végig a szerződéskötésben.

Amit Damm Andrea elmondott, az a fajta felelősség, ami messze túlmegegy, de benne van a jogi szabályokban, a keretekben, hogy végig együttműködési kötelezettség van, és elsősorban a banknak a felelőssége, hogy prudens módon - a saját érdekében is - a szerződéskötés előtt, közben és annak lezárultával is felelős módon bánjon az ügyfelével. Ez maradt el, ez az, ahol a fogyasztóvédelemnek teendője van. Ugyanakkor nem lehet a tegnapi bejelentések mellett sem elmenni olyan szempontból, hogy vajon ez a mostani új csomag az együttműködő, felelős, a partnerségi viszonyon, folyamatos konzultáción alapuló szerződéses kultúra felé vezet-e vagy egyfajta „adok-kapok”-ként a bankszektor és a kormány között. Azt gondolom, hogy a tegnapi bejelentett intézkedések mindegyike szerepelt korábban ellenzéki, szakértői, Nemzeti Bank-, PSZÁF- és egyéb javaslatokban, tehát én tényleg csak azt szeretném ismételtén javasolni a kormánzatnak, hogy hallgasson a szakértőkre. Nem kell, hogy az ellenzéki javaslatokat elfogadják, szavazzák le, adják be saját néven, már túl vagyunk ezeken a presztízsszempontokon. Próbálják meg figyelembe venni, hogy az ország érdeke az, hogy nem utcai harcosként viselkedünk a gazdasági szereplőkkel, nem berúgjuk az ajtót, és aztán utána kezdünk tárgyalni, hanem egy nagyon finom, nagyon óvatos, az ország érdekében egy stabil helyzetet teremtő konzultatív folyamaton keresztül lehet ezt megoldani.

Mi ezekre a javaslatokra továbbra is nyitottak vagyunk, és nyilván ez a következő napirendi pont, de nagyon fontosnak tartjuk - mint ahogy szintén korábban javasoltuk -, hogy az a bizottság, ami vizsgálja azt, hogy mi történik ebben az ügyben, ne csak a felelősséget vizsgálja visszamenőleg, hanem szakértők bevonásával dolgozzon a megoldásokon. Ez volt az, amit 2011 márciusában javasoltunk, de nem sikerült ezt elérni. Én azt remélem, hogy a következő napirendi pontban ebben meg tudunk egyezni, és elindulhat egy szakmai munka, ami véget vet ennek az ötletelésnek. Csak ennyit akartam mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Van-e a kormánypárti oldalról kérdés vagy megjegyzés? *(Jelzésre:)* Többen is. Akkor képviselő úrnak adom meg a szót először, azt követően magamnak, majd alelnök úrnak, és akkor így ezt a kört is lezártuk.

FEJÉR ANDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Nekem az az alapvető véleményem ezzel az egész dologgal kapcsolatosan, hogy talán akkor követjük el a legnagyobb hibát, ha megpróbálunk szakértői hozzászólással, de alapvetően hangulati elemeket megpendíteni. Én azt gondolom, hogy ez az egész munka akkor ér valamit, ha tudjuk, hogy valójában mi történt az elmúlt években, és akkor tudjuk kezelni. *(Ertsey Katalinhoz:)* Azzal, hogy dobálózunk, egy lépést nem fogunk előre tenni, tisztelt képviselő asszony. Engedje meg, hogy arról beszéljek, amit én nagyon fontosnak tartok, és remélem, nem fogja utána számon kérni, vagy elmondani, hogy miről kellett volna nekünk beszélni.

Itt elhangzott a minisztériumnak és a PSZÁF-nak, valamint Damm Andreának számos olyan, általam nagyon fontosnak tartott megjegyzése, amelyekkel azt gondolom, hogy érdemes mélyebben foglalkozni, és bennem kérdéseket vetett fel. A minisztérium képviselője

például elmondta, hogy 2007-ben hogyan változott a svájci frank, az euró és a forint kamata, és volt egy olyan megjegyzése, hogy ez a trend 2-3 hónapon belül megváltozott, és egyik pillanatról a másikra a svájci frank kamata meghaladta... *(Palotai Dániel: 2-3 hónappal ezelőtt, tehát tavasszal.)* Van egy kérdésem: mi indokolhatta akkor ezt a kamatváltozást? Ha abból indulunk ki, hogy devizaalapú hitelről beszélünk – maradjunk mondjuk a svájci franknál -, akkor ott a kamat alapja a Svájci Nemzeti Bank alapkamata, tehát abból kellene kiindulnunk. Nyilván erre még akármennyi ráakódhat, de ha abból indulunk ki, hogy mondjuk, 1 százalékos körüli kamatról beszélünk, akkor hogyan fordulhat meg ez a trend? Csak abban az esetben fordulhat meg ez a trend, ha valójában nem svájci frankot vettek fel, hanem mondjuk, forintalapú az egész hitelezés, csak egy ilyen bújtatott svájci frank alapú hitelezésről beszélünk. Én azt gondolom, hogy nagyon fontos lenne, ha a PSZÁF megvizsgálná, hogy valójában ezek a bankok vettek-e fel egyáltalán svájci frankot, mert nekem nagyon-nagyon komoly aggályaim vannak ezzel kapcsolatban, hogy ez a trend csak akkor fordulhatott elő, ha nem svájci frank alapú volt ez a hitelezés, csak papíron használták a svájci frankot.

Még egy olyan kérdés felmerül az emberben, hogy mondjuk, ha 30 százalékkal növekszik az árfolyam, akkor hogyan fordulhat az elő, hogy 60-70 százalékkal növekszik a törlesztőrészlet. *(Mágori Józsefné: Vagy 100 százalékkal.)* Nem gondolom, hogy az árfolyamváltozást követően akár egy kamatváltozásnak be kell következnie. Nyilván azt tudom, hogy a kezelési költségeket százalékosan állapítják meg a törlesztendő részletekre; még ez is számomra, mint ön említette, jogilag nem, de azért etikailag komolyan megkérdőjelezhető. Azért is mondom azt, hogy nagyon komolyan kell foglalkozni ezzel a kérdéskörrel, mert egyfelől egyre több család kerül nagyon nehéz helyzetbe, másfelől pedig - mint a minisztérium képviselője elmondta - a 6-6,5 ezer milliárd forintnak a 74 százaléka devizaalapú. Ha csak mondjuk, a svájci frankra vetítenénk ezt, és azt mondjuk, hogy átlagban 160 forintos árfolyamon vették fel ezeket a hiteleket, és most tartunk 230-nál, akkor ez durván egy 1600 milliárd forintos különbözetet jelent, tehát ez már egy akkora összeg, amelyet egyfelől a költségvetés nem tud kezelni, mert a költségvetésben nincsenek rá források, másfelől egy ekkora összeg nyugodtan összedöntheti a magyar bankrendszert. *(Mágori Józsefné: Így is, úgy is.)* Azért mondom, hogy talán nem az érzelmeket kell megpendíteni, hanem racionális alapokra helyezve kellene mind a gondolkodásmódunkat, mind a megoldás felé vezető javaslatainkat megfogalmazni, mert ez egy nagyon veszélyes pálya megítélésem szerint. Egyelőre ennyit szerettem volna elmondani, elnök úr, aztán ha még fogalmazódnak meg gondolatok, akkor majd jelentkezem.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Magam is szeretnék néhány megjegyzést tenni; ehhez segítségül alelnök úrnak átadom a szót.

(Az elnöklést Zsigó Róbert, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Elnök úr, parancsoljon, öné a szó.

SIMON GÁBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Talán nem árt felidézni azt, hogy amikor az első bizottsági ülést összehívtam, annak az akkor már a médiában, nyilvánosságban, szakmai közegben hetek óta ugyanannak az információnak a felszínre jutása volt az egyik okozója. Ez arról szólt, hogy vajon a magyarországi kereskedelmi bankok esetében a devizahitelezéshez kapcsolódó szerződések minden elemét tekintve megfelelnek-e az európai uniós szabályozásnak, előírásnak, vagy esetlegesen felvetődhetnek olyan elemek, amelyek arra utalnak, hogy ez nem így van. Talán emlékeznek a kollégák, szakértők is, hogy szinte nem lehetett úgy a nyilvánosság devizahitelezést érintő ügyével találkozni, hogy ez a

kérdés központi elemként ne vetődött volna fel, ezért fókuszáltnan erre hívtuk össze a bizottsági ülést. A bizottsági ülés keretében egy konzultációt tartottunk, ott a magukat egyébként magas szinten képviseltető szervezetek felé kérdéseket tettünk fel. Talán arra is emlékeznek a kollégák, hogy ezekre a kérdésekre akkor nem kaptunk választ, mondván, hogy majd a bizottsági ülésen a jelenlévők fognak válaszolni.

Csak felidézésként - nem megyek végig az összes kérdésen -, csak jelzésértékűen mondanám, hogy milyen típusú kérdéseket tettem én akkor fel. A Magyar Nemzeti Banktól azt kérdeztem - és ez nagyon összefügg Fejér képviselő úr felvetésével -, hogy a havi jelentések tükrében igazolható-e teljes mértékben, hogy a bankok hosszú futamidőre, devizaalapon megkötött szerződéseik mögött ténylegesen megtörtént-e a devizavásárlás. Ez volt az a kérdés az MNB felé, amire egy bólogató visszajelzést kaptam, hogy igen, erre kell, hogy válaszoljunk, és ez a bizottsági ülésen meg tud történni, de ez most nem tud megtörténni a bizottsági ülés keretében.

A PSZÁF elnökéhez akkor azt a kérdést tettem fel, hogy a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos termék megjelenése után készült-e hatástanulmány; elkészítette-e a PSZÁF azt a hatástanulmányt, ami egyébként ennek a terméknek a minőségére vonatkozik.

A Bankszövetséghez pedig azt a kérdést tettem fel, hogy kalkuláltak-e azzal, hogy ha az árfolyam csökken, akkor mi lesz a teendő. Mindenki megmosolyogta ezt a kérdést, de azt gondolom - nem mosolyognak annyira a kollégák -, láthatólag a bizottsági ülés keretében erre se fogok tudni most választ kapni. Nem megyek tovább. Ezek nagyon precíz, konkrét, nem politikai természetű, hanem kifejezetten szakmai jellegű és az adott problémára irányuló kérdések voltak. Meg fogjuk találni annak formáját, hogy ezekre a kérdésekre választ kapjunk. A magyar parlamenti bizottság jogállásából adódóan érvényt tud szerezni arra, hogy ezekre a kérdésekre válasz legyen, csak a formáját fogjuk ennek megtalálni.

Két megjegyzésem volna még, és aztán továbbadom a szót. Hadd mondjam azt, és talán nem az érzelmi szálát akarnám építeni a mai ülésnek - hiszen úgy vélem, hogy egy nagyon komoly szakmai felütése volt a bizottsági meghallgatásnak, a bizottsági konzultációnak -, de azt gondolom, hogy abban tényleg komoly igazsága van a képviselő asszonynak, hogy olyan szakaszába lépett ez a probléma, amikor véleményem szerint egy-egy javaslatnál a javaslatot kellene minősíteni és nem a javaslattevőt. Én szeretném, ha ennek érvényt szereznének; akár önkorlátozó módon is az összes javaslatot, ami elfogadható és a megoldást segíti, közös javaslatként vagy akár átengedett javaslatként is el tudjuk fogadni, csak történjen már végre meg ez a dolog.

A másik megjegyzésem pedig arra vonatkozik - és ezzel nem szeretném kinyitni a vitát, utána nem is akarnék ebben nagyon komolyan továbbhaladni -, hogy fontosnak gondolom a múltat, de még fontosabbnak tartom, hogy a megoldást keressük, az pedig a jövőre és a jelenre irányul. Fontos, hogy értsük azt, hogy az elmúlt 8-10 évben mi történt a devizahitelezés területén, mert ennek vannak következtetései, de a jelenlegi problémára a választ és a megoldást itt most meg kell találni, és ez nem a felelősök megtalálásával egyenértékű, hanem sajnálatosan a problémára a megoldást kell megtalálni. A felelőskeresés a megoldáskeresésről tereli el a figyelmet. Szeretném azt javasolni és kérni ebben az ügyben, minden nyitottságom mellett - nyilvánvalóan ezeket helyre kell tenni -, hogy legyen energia mind a kettőre. A bizottság pedig - bizottsági elnökként mondom - ezt a témát nem fogja elejteni, az alkalmas munkaformát meg fogjuk találni arra, hogy ezt az ügyet napirenden tartva, az önök által is elmondott információkat felkérdezve, visszagyűjtve, a megoldások megtalálásában segítve érdemi módon tudjon a bizottság a devizahitelek részére eljárni. Most pedig visszaadom a szót alelnök úrnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Öné az ülés vezetésének joga.

(Az elnöklést Simon Gábor, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Hihetetlen jó összhang van ezen a téren. Ahogy én érzékeltém az előbb, alelnök úr jelentkezett hozzászólásra. Úgy ítélem meg, hogy ebben a körben talán ő lesz az utolsó, aki megszólal - bár lehet, hogy mond olyat, amitől még itt lesznek reagálási lehetőségek -, azt követően, ha ezt a kört lezártuk, az előadói minőségben részt vevők számára adok reagálási lehetőséget. Alelnök úr, parancsoljon, öné a szó.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Megpróbálok olyanokat mondani, hogy ne gerjesszek ezzel vitát, hogy azt megelőzzem.

Sok szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, az előadókat, a szakértőket, mindenkit a mai ülésen! Nem szeretném önöket untatni a bizottság belső ügyeivel, de ha már szóba került, akkor engedjenek meg erre néhány reakciót. Van olyan hely, ahova a képviselőnek is kell járni, de időben visszaértem, így hallottam Ertsey képviselő asszonynak azt a mondatát, hogy a múlt heti ülésen az egyoldalú ellenzéki részvétel szégyenteljes volt.

Tisztelt Képviselő Asszony! Ha az emlékeim nem csalnak, akkor amikor létrejött a Fogyasztóvédelmi bizottság a múlt esztendőben, a parlament újjáalakulásakor, akkor kinyilvánította, hogy amennyire ez lehetséges, megpróbálja a pártpolitikát kizárni az ülésekről, és abban is megállapodott, hogy folyamatosan konzultálni, egyeztetni fog, merthogy a fogyasztók érdeke mégiscsak előbbre való a saját érdekünkénél. Erre utalva lehet, hogy valóban nem ártana egyeztetni egy-egy bizottsági ülés összehívása előtt, ráadásul úgy, hogy két alelnöke is van a bizottságnak, tehát valamelyik mindenképpen elérhető, és akkor talán lehetséges olyan bizottsági üléseket összehívni, ahol mindenki jelen tud lenni, akit nem akadályoznak egyéb más körülmények. Ennyit a szégyenteljes távol maradásról.

Tisztelt Vendégeink! Tisztelt Bizottság! Nekem is van két kérdésem, merthogy az időt sem szeretném húzni. Az egyik az, a Nemzetgazdasági Minisztériumot és a PSZÁF-et is szeretném kérdezni, hogy vannak-e adatok arról, hogy a 2010 előtti esztendőben, történetesen a 2007-2010 közötti időszakban történtek-e érdemi - ezt kétszer aláhúzom: érdemi - intézkedések, amelyek valóban a fogyasztók, a hitelt felvevők figyelmét felhívták arra, merthogy akkor már látszott, hogy mi a helyzet, és valóban akár az Országgyűlés elé, akár a kormány elé érkeztek-e olyan javaslatok, amelyek megpróbálták segíteni a hitelkárosultakon. Ez az első kérdésem.

A második kérdésem ugyanezre az időszakra tevődik, hogy történtek-e érdemi *- ezt is kétszer aláhúzom - egyeztetések akár a hitelkárosultakkal, akár másokkal, amely segítette volna azt, hogy minél többen minél több információ birtokába kerüljenek azért, hogy képesek legyenek magukat megvédeni. Ez a két kérdésem, és engedjenek meg néhány megjegyzést, merthogy majdnem mindenkinek igaza van. Én is azt gondolom, hogy az első számú feladat az, hogy megpróbáljunk megoldásokat keresni arra a problémára, ami mára talán már elviselhetetlen mértékű nagyon sok helyen, de – és ez az elsőrendű – egyébként ez történik, merthogy egyrészt azt hallom a felszólalásokban az Országgyűlésben is, meg hallottam én már ma itt is, hogy a kormányzat nem konzultál és nem vesz figyelembe javaslatokat, másrészt pedig azt hallottam, hogy a kormány által a parlament elé beterjesztett javaslatokban szakértői és ellenzéki részek is vannak. Mindegy, hogy az egyébként számomra egymással ellentétes állítástól jól tudok-e aludni vagy nem, attól még tény, hogy olyan munka folyik a kormányváltás óta, amely - és ezt talán nem lehet egy kormány szemére vetni - az ország teljesítőképességének, teherbíró képességének figyelembevételével olyan munkát próbál végezni, amely megpróbálja ezt az örült problémát kezelni, amellyel szerintem a világon nem nagyon, vagy talán nincs is olyan ország vagy olyan kormány, amelynek meg kell küzdenie, lépésről lépésre - Ertsey Katalint idézve -, nagyon komolyan és körültekintően megtalálni a megoldásokat.

Az első számú és legfontosabb feladat a kormányváltás után az volt, hogy a lehető leghamarabbi időpontban megállítsuk azt, hogy hitelben bárki még eladósodhasson. Ezt jelentette a devizahitelezésnek gyakorlatilag a felfüggesztése. Az Országgyűlés hamarosan tárgyalja, itt most nem akarom felsorolni, amit a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője elmondott intézkedéseket. Lehet erre azt mondani, hogy kevés, lehet erre azt mondani, hogy nem hozott megfelelő vagy átütő eredményt, de azt nem nagyon lehet rá mondani, hogy nem történt semmi. Nem véletlen a két kérdésem, amire szeretnék is választ kapni majd.

A tegnapi bejelentések után is a parlament hamarosan tárgyalni fogja azokat az előterjesztéseket, amelyeket a miniszterelnök úr tegnap bejelentett. Ezzel párhuzamosan - mert ez is egy tegnapi hír - egy eseti bizottság fog létrejönni az Országgyűlésben, amely nemcsak a felelősség kérdésével, hanem ahogy a mi napirendünkön is szerepel, a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket áttekintő eseti bizottság jön létre az Országgyűlésben. Erről is volt szó tegnap az Országgyűlésben, és emellett - kérek ebben megerősítést a Nemzetgazdasági Minisztérium jelenlévő képviselőjétől - az Otthonvédelmi Monitoring Bizottság is végzi a tevékenységét, amely éppen azokkal az ügyekkel foglalkozik, amelyek itt szóba kerültek, a jogszabályi ügyekkel, a bankokkal kapcsolatos ügyekkel. Ez a monitoringbizottság, ha kell, javaslatokat is fog tenni törvénymódosításra azért, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévők ügyén tudjunk segíteni, úgyhogy még egyszer mondom, nyilván majdnem mindenkinek igaza van, nyilván nagyon nehéz a helyzet, lehet azt mondani, hogy az elmúlt évben hozott döntések mértéke még nem ért el olyan szintet, amely átütő eredményt hozott volna, de hogy nem történt semmi, és hogy ez a kormány nem tesz meg mindent azért, hogy ezt a problémát orvosolja, azt gondolom, hogy ezt nem lehet mondani. Viszont megint hozzáteszek valamit: nem mellékes egyrészt a tanulságok miatt, másrészt az elkövetkezendő időszak jogi szabályozása miatt sem megvizsgálni azt, hogy hogyan alakulhatott ki Magyarországon egy ilyen helyzet. Nem mindegy, sőt, és nem mellékes a probléma megoldását első számú szempontnak figyelembe véve a felelősség kérdése sem, mert valami ide vezetett. Köszönöm szépen. *(Mágori Józsefné: Így van.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen alelnök úrnak is. Elegánsan nem megyek bele most a vita lehetőségébe, mert akkor elterelnék a figyelmet más irányba, egy megjegyzést szeretnék csak tenni: a Házasabálynak megfelelően történt a bizottsági ülés összehívása, de ezt majd megbeszéljük. Azt gondolom, kulturált módon lehet ezeket a pontokat rendezni, nem kell, hogy terheljük ezzel a bizottsági ülést, ezzel egyetértek.

Van-e további reagálási kérés? Most a bizottsági tagokra nézek elsősorban. Én úgy érzem, hogy a mai bizottsági ülés keretei között ismételtén sok mindenről beszéltünk, vannak kérdések, megjegyzések. Most lehetőséget adnék arra, hogy a felvezetésben megszólalók az általuk gondoltakat elmondják, azt követően ezt a napirendi pontot egy elnöki összefoglalóval le fogjuk zárni.

Szerintem haladjunk úgy, ahogy az elején haladtunk, és kérem, hogy mindenki csak a legfontosabb észrevételeit ossza meg velünk. Még fogunk ebben a körben találkozni. Először akkor a PSZÁF képviselőjében Kolozsi Sándor urat kérem, hogy szóljon.

Reagálások

Dr. Kolosi Sándor (PSZÁF)

DR. KOLOZSI SÁNDOR (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Nagyon köszönöm. Sok kérdés érkezett a PSZÁF-hoz ezen a mai bizottsági ülésen, ezt látom, én a legfontosabbra szeretnék mégis valahogy rávilágítani: ez a hatástanulmányok a kérdése, ami a múltkorin ülésen felmerült. Ez valahogy összefügg azzal a másik kérdésünkkel is, hogy 2007-

2010 között milyen érdemi intézkedések, milyen események, milyen történések voltak a felügyelet részéről, amelyek a devizahitelezéssel kapcsolatban valamilyen lépést jelenthettek.

Én azt gondolom, hogy ebben a tekintetben a felügyelet fontos lépéseket tett. Ahogy ezt a korábbi megszólalásomkor is említettem, azután, hogy 2005. január 1-jétől fogva a kockázatteljesítő nyilatkozatot az ügyfeleknek alá kellett írniuk a Hpt. szabályozása szerint, ezt követően a felügyelet folyamatosan figyelemmel kísérte, ha úgy tetszik, ha hatástanulmány értelmezésébe fognék, akkor azt mondanám, hogy a fogyasztói kockázatokat próbálta abból a szempontból felmérni, hogy az ügyfelekre milyen módon, milyenfajta terhek telepednek, és hogy ezzel kapcsolatosan az ügyfeleknek milyen tájékoztatásban kell részesülniük. Ebben a tekintetben említettem azt - és ha a bizottság ezt tőlünk írásban megkérdezni, részletesen el tudjuk majd mondani azt -, hogy 2006-ban, 2007-ben, 2008-ban, 2009-ben van úgy, hogy évente többször is kiadott a pénzügyi szervezetek felé olyan tájékoztatókat, olyan ajánlásokat, olyan körleveleket, amelyekkel azt kívánta elérni, hogy a pénzügyi szervezetek ne buzdítsák az ügyfeleket például olyan mértékű hitelfelvételre, amely a háztartásukat kockáztatja.

Ezekben a tájékoztatókban, körlevelekben hívta fel a PSZÁF a pénzügyi szervezetek figyelmét arra, hogy megfelelő összehasonlításokat tegyenek lehetővé az ügyfelek számára akkor, amikor a különböző kölcsönkonstrukciók között választanának. Több típusú figyelemfelhívást intézett tehát a felügyelet a pénzügyi szervezetekhez, amelyben azt kívánta elérni, hogy a pénzügyi szervezetek megfelelő magatartást tanúsítsanak az ügyfelek vonatkozásában, és valahogy a megfontoltabb hitelfelvételt próbálja ezekkel a körlevelekkel és iránymutatásokkal a felügyelet elérni. Tehát ha úgy tetszik, a hatástanulmányt a felügyelet ebből a szempontból veheti magára, hogy a megfelelő tájékoztatásokat igyekezett az ügyfelek számára megadni. *(Zsigó Róbert: Elnök úr, valamit kérdezhetek?)*

ELNÖK: Igen.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Bocsánat, egészen idáig azt mondta, amivel a kérdésekre válaszol, hogy a pénzügyi szervezetek felé intéztek körleveleket, most pedig az utolsó mondatában - csak ezért reagálok - azt mondta, hogy mindent elkövettek, hogy az ügyfeleket tájékoztassák. A pénzügyi szervezeteket vagy az ügyfeleket? Mert nem mindegy. Ahogy én a vitából látom, éppen az a legnagyobb probléma, hogy senki vagy csak nagyon ritkán hívta fel az ügyfelek figyelmét. A bankok figyelmét felhívni abban az esetben, amikor - elnézést a sarkos kifejezésért - ellenérdekeltek abban, hogy az ügyfelek figyelmét felhívják, azt én nem tartom érdemi intézkedésnek. Az ügyfelek figyelmét hogyan hívták fel? Köszönöm szépen.

DR. KOLOZSI SÁNDOR (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelet): Nagyon köszönöm. Ez a két típusú tájékoztatás egymást kísérve történt meg. Amellett tehát, hogy nyilván, amikor az intézménynek a felügyelet ezeket a körleveleket és ajánlásokat kihagyta, ezzel együtt az ügyfelek tájékoztatása érdekében is lépéseket tett, tehát nem egyoldalúan csak az intézmények felé történtek ezek a lépések, de most azt helyeztem a tájékoztatóm fókuszába, hogy az intézmények felé milyen lépéseket intézett a felügyelet, hogy a megfelelő módon járjanak el az ügyfelekkel kapcsolatban.

Ha van még időm, egy-egy hozzám feltett kérdésre szeretnék válaszolni. Az egyik kérdésünk az volt, hogy a felügyelet hatásköre milyen szempontból vizsgálható, és hogy a hatásköre megfelelő-e a felügyeletnek. Ezzel kapcsolatban azt kell önöknek elmondanom, hogy a felügyelet életében 2010. január 1-jén következett be az a változás, amelynek eredményeképpen olyan hatáskörrel rendelkezik, hogy mind az ügyfelek beadványaira, mind pedig hivatalból vizsgálatokat folytasson, ami a korábbiakhoz képest egy jelentős erőt ad a felügyeletnek.

Azt kell elmondanom, hogy e tekintetben az elmúlt 1,5 évben majd 3 ezer határozatot adott ki a felügyelet, amelyben a pénzügyi szervezeteket szankcióval sújtotta. Azt gondolom tehát, hogy ez a 2010. január 1-jei változás egy nagyon fontos lépés volt a felügyelet életében, és természetesen a felügyelet nagyon komoly hangsúlyt fektet ezekre a beadványokra, amelyeket az ügyfelek benyújtanak a felügyelethez, azt azonban el kell mondanom, hogy a felügyeletnek mindazon kérdésekben, amelyek elbírálásának a helye a bíróság elé tartozik, ezekben az ügyekben az ügyfeleknek a bíróságot kell megkeresniük, illetőleg ez év júliusától már a Pénzügyi Békéltető Testület, mint fórum áll rendelkezésükre azért, hogy egy ingyenes és minél gyorsabb eljárás keretében legyenek képesek az ügyük rendezésére. Én azt gondolom tehát, hogy a felügyelet a megfelelő lépéseket a jelenben is és a múltban is igyekezett megtenni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nemzetgazdasági Minisztérium, Palotai Dániel főosztályvezető úr. Parancsoljon!

Palotai Dániel (Nemzetgazdasági Minisztérium)

PALOTAI DÁNIEL (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, és köszönöm minden résztvevőnek az érdemi felvetéseket. Megpróbálok ezek közül néhányra igen röviden reagálni.

A Banki Hitelkárosultak Egyesületétől az egyeztetések megtörténteire vagy meg nem történteire érkezett kérdés. Szeretném mondani, hogy a nemzetgazdasági tárca minden megkeresésre válaszol, minden javaslatot érdemben megfontol, és azokat figyelembe veszi a kormány elé benyújtásra kerülő javaslatainak véglegesítésénél, nyilvánvalóan azokat a szempontokat szem előtt tartva, hogy a javaslat a társadalom egészét, valamint a kormány gazdaságpolitikai céljait miképpen szolgálja, illetve próbálja elkerülni a morális kockázatokat.

Kérdés érkezett a végrehajtásokkal és a végrehajtókkal kapcsolatban. Ezekkel kapcsolatban először is szeretném leszögezni, hogy ez a közigazgatási és igazságügyi tárca hatásköre, viszont a munkálatokról tudom, hogy folyamatban vannak. A bíróságok hatékony működését szolgáló egyes törvények módosításáról tavaly decemberben elfogadásra került a 2010. évi CLXVIII. törvény, amely újraszabályozta a bírák és a bírósági végrehajtók állaspályázataira, azok elbírálására vonatkozó szabályozást. Ennek alapján megszületett a 2/2011-es KIM-rendelet, amely új feltételrendszert állított fel a bírósági végrehajtók kiválasztásához. Ezek az új szabályok hozzájárulnak ahhoz, hogy felkészültebb és képzettebb szakemberek fogantatosítsák a végrehajtásokat, de ezeket a módosításokat továbbiak is fogják követni.

Példaként itt megemlíteném a Széll Kálmán-akcióterv 16. pontja alapján jelenleg készülő átfogó végrehajtási eljárási törvénymódosítást, amely mind az eljárások gyorsítására, illetve lehetőség szerinti egyszerűsítésére koncentrál, azonban kiemelten kezeli az eljárási szabálysértések miatti szankciórendszer erősítését is. Ezen túlmenően majd a végrehajtási szervezet tekintetében is készül az eljárási törvény elfogadását követően egy módosító csomag, és ennek tárgya lesz a végrehajthatóvá válás feltételrendszerének szigorítása, valamint a felügyeleti ellenőrzési rendszer hatékonyabbá tétele.

Következő pontként szeretnék nagyon röviden reagálni arra a felvetésre, ami szintén a Banki Hitelkárosultak Egyesülete részéről érkezett, hogy egyes országokban van olyan gyakorlat, ahol a jelzálogfedezeten felül a hitelező nem követelheti az adóstól. Ez az úgynevezett walk away, angol szóval, amely tipikusan angolszász országokban gyakorlat. Nyilvánvalóan a magyar gyakorlat ettől eltérő, azonban egy ilyen javaslat felvetése előtt figyelembe ajánlanám azt, hogy ha egy hitelező afelől dönt, hogy egy leendő adósnak hitelt nyújt, és vajon csak a zálogtárgy értékét követelheti – tehát egy gépjármű esetében a slusszkulcsot, vagy pedig az adós felel teljes vagyonával, illetve azon felül is követelheti -,

nyilvánvalóan eltérő árazást fog alkalmazni, tehát például egy walk away esetén sokkal drágább lesz a hitel. Ezt fogyasztói oldalról is érdemes megvizsgálni, hogy ez-e a követendő; nyilvánvalóan vannak pro és kontra érvek.

Még egy felvetés érkezett. A fedezet vizsgálata esetében olyan példát említett, hogy a bank egyoldalúan átválthatná forintra a hitelt, ha a fedezet értékét meghaladná a követelés. Itt javaslom, hogy fontolja meg azt, hogy például egy váratlan, de szélsőséges árfolyammozgás esetén - devizahitelről beszélünk -, amennyiben a forintárfolyam gyengülése miatt haladná meg a hitelező követelése a fedezet értékét, és ez esetben rögtön konvertálásra, átváltásra kerülne az adósság, az egyáltalán nem biztos, hogy a fogyasztó, a hitelfeltevő érdekét szolgálná, hiszen lehetne, hogy a szélsőséges árfolyammozgás miatt a legrosszabb időpontban történik a konverzió, szakszóval az adós úgymond realizálja a veszteséget, és ha a forint visszaerősödik, abból ő már nem részesül. Lehet, hogy ez lenne a legrosszabb megoldás, ezt persze előre nem lehet tudni, hiszen az árfolyam-alakulást nem tudjuk előre jelezni.

Damm Andreától több felvetés érkezett, amely a banki díjakra, illetve a THM intézményére koncentrál, és felvetette itt a közjegyzői díjakat is. A közjegyzői díjszabásról szeretnék röviden annyit elmondani, hogy itt a közelmúltban augusztus 22-én elfogadásra került a 25/2011-es KIM-rendelet a közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991-es IM-rendelet módosításáról, amely a gyűjtőszámla hitelkeret-szerződés megkötéséért és a bankok devizakölcsön-szerződés módosításáért járó közjegyzői díj megfizetését a bank kötelezettségévé teszi, tehát ez már nem az ügyfelet terheli. Ez szintén egy apró, de talán az érintettek számára nem lényegtelen intézkedés.

A banki árazással és átlátható árazással kapcsolatban szeretném azt hozzátenni, hogy itt miniszterelnök úr bejelentése nyomán folyamatban van a szakmai javaslat kidolgozása, amelyet a banki átlátható árazás vagy úgynevezett referenciakamathoz kötött árazás bevezetésére dolgoz ki a nemzetgazdasági tárca. Ennek pontos részletei jelenleg körvonalazódnak, azonban a szakmai egyeztetések során elképzelhető, hogy vagy egy hosszú kamatperiódusú, fix kamatozású árazási szabályt vagy pedig referenciakamat alapú, de fix feláras hiteltermékeket nyújthatnának a bankok. Ez azt jelenti, hogy a bank vagy hosszú időre fixen rögzíti a kamatot, vagy pedig egy nyilvános, transzparens referenciakamathoz egy előre meghatározott felárat ad meg, amitől nem, illetve csak törvényben meghatározott, szigorú feltételek mellett térhet el, vagy valami rendkívüli esemény miatt, amit a törvény rögzíteni fog majd, vagy pedig például az ügyfél tartós és önhibájának felróható törlesztésmaradás esetében változtatható lenne a felár. Jelenleg ezek szakmai elképzelések; nyilvánvalóan amikor ezek kormány elé kerülnek, és a kormány döntést hoz, majd a parlament elé benyújtja, akkor válnak pontossá a konkrétumok.

A THM-hez annyit szeretnék hozzátenni, hogy a banki költségek egy része, amely forintban merül fel, jelenleg devizahitelek esetében devizában kerül átterhelésre az ügyfélre. Ezt szeretnénk megváltoztatni, és egy olyan szabályrendszer fogunk kidolgozni, amely esetében biztosítható, hogy az új típusú hiteltermékek esetében a forintban felmerült költségeket a hitelnyújtó csak forintban háríthassa tovább az ügyfelére. Ennek ellenére hasznosnak tartom a THM intézményét, habár minden költséget, például az árfolyammozgást nem tudja megragadni, azonban enélkül nyilván ez az információ sem állna az ügyfél rendelkezésére, tehát önmagában az intézményt jónak tartom.

Végezetül engedjék meg, hogy Fejér képviselő úr, illetve alelnök úr, elnök úr felvetéseire egy csokorban próbáljak válaszolni, amelyek főleg arra vonatkoztak, hogy a bankok a hitelezésnél megvásárolták-e a devizát, hogyan hárították tovább a költségeket, ennek mi köze van a svájcibank-alapkamathoz vagy máshoz, illetve az árfolyammozgás hogyan hathatott a törlesztőrészekre. Engedjék meg, hogy leszögezzem, hogy itt nyilván ez egy komplex közgazdasági kérdés, amelyre most nem egy tárcaálláspontot tudok mondani,

hanem makrokozgazdászaként megpróbálom megvilágítani, hogy mi hogyan látjuk ezt, és nyilván ez segíti a diskurzust meg a probléma megértését is.

Amikor egy ország bankrendszere hitelt nyújt a hitelfelvevők számára, akkor alapvetően belföldi, hazai források állnak rendelkezésére vagy pedig külföldről von be forrásokat. Amennyiben a bankrendszer több hitelt szeretne nyújtani a lakosság, magánszektor részére, vagy nagyobb a hitel iránti igény, a kereslet, mint a belföldön rendelkezésre álló megtakarítások összessége, akkor két dolog lehetséges: vagy továbbra is csak belföldi forrásból nyújt hitelt a bankrendszer, de ha nagyobb a kereslet, akkor ez a hitelek árának emelkedéséhez vezet, ami a kamatokban csapódik le - drágább lesz a belföldi forrásból nyújtott hitel -, vagy pedig külföldről von be a bankrendszer forrásokat, aminek mindannyian szemtanúi lehettünk. Ettől eltérő döntés, hogy vajon a külföldről bevont forrás forintban vagy devizában érkezik, tehát miben nyújtja a bank a hitelt. Nyilván ez a külföldi befektetőktől is függ, hogy hajlandóak-e például Magyarországot forintban hitelezni. Bizonyosak lehetünk abban, hogy hazai devizában, tehát forintban sokkal drágábban kap Magyarország hitelt egy külföldi befektetőtől, hiszen annak akkor vállalnia kellene a forint esetleges leértékelődéséből fakadó kockázatokat, míg külföldi devizában és svájci frankban, euróban egy külföldi hitelező biztonságosabbnak érzi a hitelezést, így olcsóbban, alacsonyabb kamat mellett nyújt hitelt. Részben ezért terjedtek el vagy ezért váltak attraktívvá pénzügyi szempontból a devizahitelek Magyarországon.

A bankrendszer, abban a pillanatban, amikor hitelt nyújt, nem szerzi be, nem konvertálja az egész állománynak megfelelő devizát, hiszen az az ő döntése volt a múltban, hogy milyen lejáratral, honnan szerzi be a forrásait. A probléma közgazdasági oka részben abból származott, hogy a bankrendszer rövid, külső forrásokból biztosította a hiteleket, amelyeket időről időre meg kell újítani, például három havonta, félévente. Nyilvánvalóan a nemzetközi pénzügyi válság kibontakozása nyomán a turbulens környezetben megdrágultak mindenki számára a hitelek, így a bankrendszer sokkal drágábban tudta megújítani a külső forrásait, amely nyilván elszakadt a svájci frank alapkamatjától, hiszen egy külföldi befektető, amely arról döntött, hogy egy magyar banknak vagy egy külföldi bank magyar leányvállalatának milyen áron újítja meg a forrását, nemcsak azt vette figyelembe, hogy a svájcifrank-alapkamat mekkora, hanem azt is, hogy mekkora kockázat társul ehhez, amely nyilvánvalóan egyrészt az országgkockázatban jelent meg, valamint a bankok egyedi kockázatában is. Nyilvánvalóan itt a bankok hitelezése nem volt átlátható, és ezt részben már a Kósa és Rogán képviselő urak által kidolgozott, majd az Országgyűlés által elfogadott javaslatcsomag is orvosolta. Csak hogy röviden emlékeztessenek rá: a lakáscélú hitelszerződés az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható, kivéve a kamat, amely esetében csak a törvényben és a törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben felsorolt esetekben emelhető, valamint itt rögzítésre került a középárfolyam kötelező alkalmazása, amely szintén mind az ügyfél érdekeit szolgálták. Amint az elején említettem a reakciómban, jelenleg folyamatban van egy olyan munka, amely még átláthatóbbá kívánja tenni a banki hiteltermékek árazását, és erre két út kínálkozik, amelyeket a nemzetgazdasági tárca a kormány elé fog terjeszteni.

Végezetül az alelnök úr felvetésére szeretnék nagyon röviden reagálni, hogy igen, a nemzetgazdasági tárca 2010-ben több megkeresést is kapott a károsultaktól, és mindegyikre érdemben reagál. Amennyiben a tárcát megkeresik, az érdemi konzultációt lefolytatjuk, minden javaslatot megfontolunk és figyelembe veszünk, amely a kormány gazdaságpolitikai programjával összhangban van.

Legutolsó fél mondat: meg tudom erősíteni, hogy az Otthonvédelmi Monitorig Bizottság rendszeresen ülésezik - ennek elnöke Kármán András államtitkár úr -, amely ezt a problémakört orvosolandó megoldásokat dolgoz ki. Egyet említenék most itt ezek közül, amelyeket lehetőségként már felvetett igazgató úr is a felügyelet részéről: a Pénzügyi

Békéltető Testület esetében a bizottság tagjai egyetértettek legutóbbi ülésükön abban, hogy javasolni fogják például az Európai Bizottság ajánlása alapján is, hogy a hazai szabályozás tegye kötelezővé a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások számára a Pénzügyi Békéltető Testület eljárásában való részvételt.

Természetesen ez az uniós direktíva, kötelelem implementálását megelőzően is megtörténhet már Magyarországon. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen főosztályvezető úr kimerítő hozzászólását, külön a közgazdasági kitekintést; épülünk belőle. Megjegyzem, e témakörben Bokros Lajos és Csáki György barátom hosszas értekezést írt az elmúlt hetekben, amit szintén javaslok, hogy tekintsenek át a kollégák, és így együtt már egy átfogó képet kapunk.

A konzultáció kapcsán - nem tisztem, hogy alelnök úr kérdését pontosítsam, nem is teszem meg - csak megjegyzésként mondom, hogy talán nem az a probléma, hogy nem reagál a minisztérium egy levélre vagy egy megkeresésre, inkább én azt látom a rendszer tipikus problémájának, hogy abba a konzultációs folyamatba, ahol a megoldásokat keresik, ahol például a Bankszövetséggel tárgyalnak, mintha nem férnének be a hitelesek képviselői. Szerintem mi ezt vetettük fel problémaként, nem azt számon kérve - ez fel sem vetődött bennem -, hogy a minisztérium nem válaszol egy levélre vagy egy megkeresésre.

Az Otthonvédelmi Bizottság jelzését köszönöm, azt a bizottság igényelni fogja, hogy szeptember folyamán egy tájékoztatást kapjunk.

Adom tovább a szót, és nagy önkontrollt és önkorlátozást kérek mindenki részéről, jó értelemben. Adom tovább a labdát. Úgy látom, hogy Morvay György elnök úr, Damm Andrea, Galcsikné Erdősi Éva és Szabó József egy-egy rövid megszólalásra kap lehetőséget, és akkor lezárjuk.

Dr. Morvay György (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület)

DR. MORVAY GYÖRGY elnök (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület): Nagyon gyors leszek tényleg. Köszönöm a lehetőséget. Igazándiból várjuk azt, hogy mielőbb kijöjjenek a miniszterelnök úr felvetéseinek, illetve javaslatainak részletes szabályozásai, hiszen ez gyökeresen módosíthatja a mostani vita témáját, ugyanis nem tudjuk azt, hogy hányan fognak élni egy ilyen lehetőséggel, illetve hogy azok számára, akik nem élnek ezzel, az árfolyamot miként fogja befolyásolni egy ilyen döntés.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Damm Andrea!

Dr. Damm Andrea jogi szakértő

DR. DAMM ANDREA jogi szakértő: Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Ugyan Ertsey képviselő asszony épp elment...

ELNÖK: Másik bizottsági ülésre ment.

DR. DAMM ANDREA jogi szakértő: Igen, de az első hozzászóló ő volt, és felvetette a miniszterelnök úr által előterjesztett egyik megoldási javaslatnak arra irányuló kérdését, hogy ez jó-e. Én azt gondolom, hogy minden, a devizahitelesek javát szolgáló szándékot csak jónak lehet tekinteni, mindegy, hogy ki terjesztette elő. Legszívesebben azokban a perekben - én cégeket képviselek - becsatolnám tanúvallomásként ezt a tegnapi beszédet, ugyanis pont azokat a megállapításokat mondta el miniszterelnök úr a banki magatartásra vonatkozóan, ami tényszerűen, igazolhatóan, kétségtelenül megállapítható. Miniszterelnök úr szavaiban egyetlen hiba, hiány nem volt. Teljesen mindegy, hogy valaki milyen politikai platformon

van, ideológiailag hova tartozik, nem vitatható, hogy ő megfontolt, alaposan megvizsgált viszonyokat vitt a Ház elé.

Azt nem lehet megtenni senkinek, hogy mindjárt azt kéri, hogy komplexen egy 7 éve tartó, rendkívül nehéz folyamatot percek alatt megoldjon. Ha tetszik, ha nem, mindig fel kell vetnem - sajnálom, hogy a Bankszövetség képviselője nem ül itt, bár a múltkori megszólalásomnál folyamatosan bólogatott pozitívan, tehát úgy tűnik, hogy némely dologban egyetértünk -, hogy a bankok azt a dédelgetett adottságot, amelyet ebben az országban találtak, maximálisan kihasználták, sőt túlléptek a célon. (*Mágori Józsefné: Így van.*) Nem hiszek abban, hogy ez a megoldás vagy majd a többi hitelfelvető javára való újabb intézkedések megrendítenék a bankrendszert; aki ezt mondja, az nem mond igazat. A bankoknak mind a belföldi viszonyaikban óriási tőketartalékkal kell a jogszabály szerint rendelkezniük, és ahogy miniszterelnök úr mondta, igen nagy pénzügyi képességgel rendelkező anyabankok vannak két bankon kívül, az OTP és az FHB-n kívül, és egyértelműen kifejtette, hogy az FHB és az OTP mögött pedig az egész magyar állam áll. Ugyan az OTP mögött ez nem olyan egyértelmű, hiszen magyar tulajdon nem is biztos, hogy van benne, de ez egy elkötelezettség volt a kormány részéről, hogy azt a fajta tőkepótlást, amivel nyilvánosan működő részvénytársasági formája miatt nem rendelkezhet az OTP mögöttes tőkeinjekció lehetőségével, ezt a magyar állam biztosítani fogja.

Azt szerettem volna ezzel kapcsolatban mondani, hogy úgy gondolom, hogy ez egy kezdeti lépés, és ami nagyon fontos dolog: hogy ez a 180 forint kialakult. Ez egy iránymutató árfolyam, és úgy gondolom, hogy mindazoknál, akik nem tudják kifizetni, és kénytelenek azt kérni, hogy álljon helyre a szerződések gazdasági egyensúlya, azoknál ezt a mértéket fogják tudni eredményesen alkalmazni a bankokkal szembeni akár egyezségkötés során, akár - ha más eszközük nem lesz - a bírósági út során. (*Z. Kárpát Dániel az ülésterembe érkezik.*)

Fejér Andor képviselő úr felvetésére, ami részben a főosztályvezető úr előadásához is kapcsolódik: ezek az elméletek, amelyet elmondott főosztályvezető úr, napi szinten a média valamely felületén gyönyörűen elhangzanak, mert ez van a tankönyvekben írva. A probléma az, hogy én azt látom - és sajnós, az ügynökhálózaton keresztül olyan mértékben felpörgött az a fajta igény a 2004-2005-ben az olcsó hitel vágya miatt -, hogy gyakorlatilag a hitelfelvetői igény biztos, hogy nem alapozta meg azt, hogy ilyen mennyiségű svájci frank bekerült volna az országba hitelnyújtásra. Már csak azért sem - és ez egy következő összefüggés, csak ennek a mezsgyéjén még nem indultunk el -, hogy ha ilyen mennyiségű devizát akartak volna magyar bankok vásárolni, már 2005-ben feltuningolja az árfolyamot. Melyik az a piac, akitől kérik, várják, add ide nekem a svájci frankot, aminek a pénztömege az eurónak körülbelül az egyhuszada? A svájci frank kibocsátott pénztömege az eurónak egyhuszada, tehát sokkal könnyebben manipulálható devizáról beszélünk. Ha egy ilyen mennyiségű hiteligeny megjelenik a piacon, már akkor felemelte volna az árfolyamot, amivel persze azonnal ez a fajta hitelezés meg is szűnt volna, mert ahogy ma nincs 230-240-es árfolyamon, akkor se lett volna. Én úgy gondolom tehát, hogy az elmélet tökéletes, sőt a PSZÁF álláspontja szerint ez csak így működtethető, tehát ha a bankok nem tudják minden egyes hitelügylettel bebizonyítani a forrásszerzés svájcifrank-adottságait, illetőleg annak a kondícióit, akkor gyakorlatilag az a szerződés nem devizában jött létre. De ez nagyon messze vezetne, nem is szeretnék erről beszélni.

ELNÖK: Ne is vigyük ezt most tovább!

DR. DAMM ANDREA jogi szakértő: Nem, szó sincs róla, csak ezt szerettem volna megjegyezni, hogy a Magyar Nemzeti Bank nyilvántartja az összes hitelfelvételi tranzakciót a bankoknál; ilyen mennyiségű semmilyen módon nem igazolható. Ilyenkor szoktak a bankosok megszólalni, hogy egynapos swap-ügyletekkel biztosították a fedezetet. Igen, csak

azt egy napon belül vissza is szokták fizetni, tehát akkor hol van a további fedezetbiztosítás. Gyönyörű vitákat lehet erről lefolytatni, ennek most nem ez a helye.

Alelnök úr felvetette a 2007-2010 közötti helyzeteket, amelyről már némileg beszámoltak a PSZÁF, NGM képviselői, de én egy picit azért tovább mutatnám be nagyon röviden. Azt nem szabad elfelejteni, hogy közben az ügyészség és a PSZÁF közérdekű pereket indított a tisztességtelen szerződéses rendelkezések megsemmisítése érdekében. Bizony, több ilyen ítélet született, rengeteg fontos kérdésben állást foglaltak a bíróságok, és megállapították a tisztességtelenséget. Ezt pontosan tudta mindenki, a szakmai közvélemény erről értesült. A helyzet az, hogy a bankok a saját szerződéses viszonyaikba nem iktatták be, nem törölték, a mai napig a szerződések részei ezek a rendelkezések.

Nagyon fontos az, hogy a PSZÁF többször adott ki állásfoglalást, például 2008-ban kifejezetten kimondta - bár akkor volt a legnagyobb hitelfelvételi hajlandóság - hogy a svájci frank könnyen manipulálható valuta, és veszélyesnek tartja ezt a hitelezést. Az más kérdés, hogy 2008-ra a hitelek 98 százaléka felvételre került, tehát olyan sokat ez már akkor nem használt, de tény, hogy ezt megállapította. A GVH 2007-ben egy rendkívül széles körű vizsgálatot tartott, amiben olyan megállapításokat tettek, hogy gyakorlatilag ez a hitelfajta egy előre kiszámíthatatlan, kezelhetetlen hitelforma, és a jogszabályokat hozzá kellene ehhez igazítani, mert amit én is mondtam, egyszerűen nem illeszthető bele a jogrendszerbe, és ez az egyoldalú szerződésmódosítási gyakorlat korlátlaná válik. Csak jelzem, hogy 2007-ben törvényjavaslatot terjesztett elő a GVH, és ez az, ami 2010-ben megvalósult, tehát ez egy felelősség; mindegy, hogy ki kormányzott, ez mindenki számára egy felelősség, bárki kormányzott volna, mindenki számára ez egy felelősség, ezt akartam ezzel kapcsolatban mondani. Három egész évig, amíg egyébként a hiteleknek körülbelül a 40 százaléka jött 2007-2008-ban létre, ezt azonnal kellett volna kezelni.

Egyetlenegy szeretnék még ezzel kapcsolatban mondani. Én nagyon örülök annak, hogy a megoldások felé is megyünk, nekem nagyon sok megoldási javaslatom van - ezeket a PSZÁF képviselőjének részben már pénteken átadtam, amikor módunk volt találkozni -, természetesen rendkívül széles körű lehetőség van a megoldáskeresésre, de van egy nagyon fontos kérdés. A PSZÁF jogköre olyan mértékben szűk volt ebben az időszakban, ami gyakorlatilag azt gondolom, hogy eszköztelenné tette ebben a kérdésben. Ha a PSZÁF-nak olyan jogköre lett volna, mint például a Fogyasztóvédelmi Hatóságnak, aki a gyerekjátékokat négypercenként tiltja be, és veteti le a polcokról - a hitel ugyanolyan termék, mint egy kisautó, csak ennek pénz az ára, azoknak meg egy eszköz pénzre cserélődik -, ha azt lehetett volna megtenni, és azt javaslom a jogalkotóknak, hogy jövőre nézve ezt tegyék meg, hogy a PSZÁF megtilthasson banki termékeket, megtilthasson biztosítási termékeket, mert ott is nagyon sok probléma van azon a piacon, akkor gyakorlatilag ma nem ülnénk itt, és a probléma egyáltalán nem merül fel. *(Mágori Józsefné: De akkor nem száguldott volna a magyar puma.)*

Még egyet szeretnék ehhez kapcsolódóan mondani. A mai magyarországi bankok között - több mint 20 van - három bankon kívül mindegyik '90-ben vagy azelőtt alakult. Ez azért fontos kérdés, mert jelentős részükben a volt állami tulajdonú bankjaink bankjai, hiába Raiffeisennek vagy UniCreditnek hívják. Egy nagyon fontos kérdés van: az, hogy ők nagyon szeretnek itt lenni, tehát banki szemlélettel, bankérdeki szemlélettel ezt a kérdést nem lehet megoldani. A bankok olyan szintű pénzt kerestek a magyar emberek, a gazdálkodó szervezetek és az állam eddigi gazdálkodásából, hogy nekik fel kellett arra készülniük, hogy ez a húr el fog szakadni, és erre nekik már biztos megvan a maga forgatókönyvük, hogy ugyanitt maradjanak, ne vonuljanak ki, és ezek a jogviszonyok nagyon szépen rendeződjenek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Andrea. A zsiszegésből is látszik, hogy önök elegendő muníciót szolgáltatnak arra, hogy egy későbbi beszélgetés folyamatában mik legyenek majd a kérdések. Ezt a sort megnyitotta főosztályvezető úr, és úgy látom, hogy erre szépen mindenki felzárkózik. Ebben a sorban adnék akkor most szót Galcsikné Erdősi Évának, azt követően Szabó Józsefnek, és utána tényleg lezárom, és kérem, hogy legyenek tekintettel arra, hogy a bizottsági ülésünk is időkorlátos.

Galcsikné Erdősi Éva (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete)

GALCSIKNÉ ERDŐSI ÉVA (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete): Köszönöm. Tényleg nagyon röviden. Andrea utolsó mondataihoz szeretnék csatlakozni, ez pedig a felelősség kérdése. Én tudom, hogy az asztal egyik oldalán ül az ellenzék, a másik oldalon pedig a kormánypárt; nagyon szeretném mindenkinek a figyelmébe ajánlani azt, hogy itt közösen felelősségteljes döntéseket kell hoznunk, attól függetlenül, hogy ki hol ül. Nagyon szeretném, ha annak mindenki a tudatában lenne, hogy ez egy szakma, tehát itt egy közgazdasági problémáról beszélünk, amihez kell jogi megoldásokat találnunk. Nagyon szomorú voltam, amikor most végig kellett hallgatnom azt, hogy tulajdonképpen a devizahitelezés milyen módon és hogyan történt meg. Azt hiszem, a mi felelőségünk az, ha itt ülünk, hogy ennek a témának legyünk ismerői, és szakértő módon tudjunk hozzászólni. Ha nem önök azok, akkor foglalkoztassanak olyan szakértőket, akiknek az álláspontját önök el tudják fogadni. Én nagyon szeretném, ha a megoldás felé mennénk el, és azt gondolom, hogy koromból fakadóan már mondhatom azt, hogy engem arra tanítottak, hogy amikor probléma van, azt oldjam meg, és utána vagy emellett vizsgáljam a felelősség kérdését, hiszen azt meg kell tudnom megakadályozni, hogy a jövőben ez előforduljon.

Arra kérem önöket, hogy ez a közös munka úgy vezessen bennünket előre, hogy együtt megtaláljuk a megoldást. Azt gondolom, teljesen mindegy, hogy kinek a neve fogja ezt fémjelezni, az a lényeg, hogy annak a több százezer embernek tényleges megoldásokat tudjunk nyújtani, és ne mindig azt mondjuk, hogy ebben az évben ezt tettem, azt tettem, am azt tettem, hiszen egyetlenegy dologra sincs olyan hatástanulmányunk, legyen az a 2007-2010-ig, akár 2010-től a bevezetett Kósa-Rogán-féle megoldási módszer, aminek már van annyi kifutási ideje, hogy hány emberen segített ténylegesen, hogy hányszor jelentettük be azt újra és újra, hogy most már itt van a végleges megoldás, és még sincs itt. Mindenkit arra kérek tehát, hogy bármilyen döntést hozunk, azt tegyük meg minél előbb és felelősségteljesen. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, kedves Éva; az elnöki összefoglalóm egy részét is elmondta, nagyon köszönöm. Adom tovább a szót Szabó József úrnak.

Szabó József (Hiteles Mozgalom)

SZABÓ JÓZSEF (Hiteles Mozgalom): Köszönöm szépen. Három észrevételem lenne csak. A PSZÁF állásfoglalásai, körlevelei tudomásom szerint nem kötelezőek a bankokra nézve, tehát nem kötelesek ezeket figyelembe venni, betartani. A másik, hogy jelenleg is rendszeresen jönnek olyan PSZÁF-levelek, -határozatok, -végzések, amelyek polgári peres eljárást javasolnak a panasszal hozzájuk fordulók számára, és gyakorlatilag érdemi vizsgálat a PSZÁF részéről erre hivatkozva nem is történik. A Nemzetgazdasági Minisztérium meghirdetett ez előtt pár hónappal egy szakmai konzultációt, arra a Hiteles Mozgalom elküldte az észrevételeit. Sem a szakmai konzultációról nem kaptunk semmiféle információt, hogy megtörtént és kik szóltak hozzá, mi a végeredménye, illetve választ sem kaptunk, még annyit se, hogy köszönöm szépen és tanulmányozzuk, tehát egyáltalán semmiféle reagálás nem történt erre. Köszönöm szépen.

Elnöki összefoglaló

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha megengedik az urak és hölgyek, most már nem nyitnék egy újabb kölcsönös reagálási lehetőséget, lesz módjuk bizottsági, illetve ha a döntésünk engedi, akár albizottsági körben ezt megtenni. Néhány gondolattal ezt lezárnám, és azt követően ezt a napirendi pontot is le tudjuk zárni.

Az első megjegyzésem az volt, hogy annak a célnak, hogy tájékoztatást kapjunk, hogy az információs körünket - ha úgy tetszik, akkor kicsit fellengzősebben: a tudásbázisunkat - ezen a téren növeljük, azt ezen a bizottsági ülésen is meg tudtuk tenni. Szakértőnk segítségével kaptunk olyan impulzusokat, jelzéseket, ami segít megérteni a problémát. A döntéshozónak nem önmagában csak az a felelőssége, hogy a jó megoldást megtalálja, hanem a megoldáshoz vezető úton meg is értse azt a problémát, amire a megoldást keresi. Köszönöm ebben az intő jeleket is, hogy sokfajta, az együttműködésre irányuló elemet kell nekünk figyelembe vennünk.

A második megjegyzésem, hogy jól látszik az, hogy azon a fajta arányosságon kell még dolgozni ami a tehermegosztásban, az együttműködésben, az információbirtoklásban van; gondolok itt akár a pénzügyre, bankokra, kormányzati szereplőkre vagy a hitelesekre, hitelkárosultaknak a képviselőire.

Néhány kezdeményezést is szeretnék tenni, olyanokat, amelyek egyébként összhangban vannak a mai beszélgetésünkkel. Már korábban jeleztem, ezt szeretném megerősíteni, és mintegy kéréssel fordulni a frakciók irányába - természetesen a saját lépéseiknek és döntésüknek megfelelően -, hogy az Európai Parlamentben dolgozó frakciókhoz, képviselőkhez fordulva olyan pluszinformációkat lehet általuk szerezni, ami egyébként a mai nyitott kérdésekre irányul, amely elsősorban az európai bankfelügyeleti szerveknek a magyarországi kereskedelmi bankok hitelezéséhez kapcsolódó vizsgálataival, illetve arról alakított véleményekkel kapcsolatos.

Szeretném jelezni, hogy mi az első lépést ez ügyben megtettük: a mi európai parlamenti képviselőnk, Herczog Edit asszony kérdéssel fordult az Európai Rendszerkockázati Testülethez, amely egyébként az Európai Központi Bank elnöke által vezetett testület, és több tagja között ott van többek között az Európai Bankfelügyelet elnöke is. Ha önök egyetértenek, akkor azt javasolnám, hogy a frakciók ez irányba tegyenek lépést. Az elején jeleztem, hogy ezt nemzeti parlamenti képviselőként nem tudjuk megtenni, erre csak az európai parlamenti képviselőnek van jogosítványa, hogy ilyen típusú kérdéssel forduljanak. Ebbe a sorba illeszkedik az, hogy egyébként a miniszter urat megkértem, hogy miután ő is ilyen irányban tájékozódott, legyen kedves az információit megosztani a bizottsággal.

A második felvetésem - ezt a múltkori konzultáción említettem, és most bizottsági körben szeretném a bizottsági tagok felé is egyértelművé tenni, pontosan azért, merthogy nagyon komoly tudásbázissal rendelkező, nagyon komoly szakmai tapasztalatokkal rendelkező szakértőket látunk a devizahitelesek képviselői körében -, a bizottság elnökeként szeretnék egy olyan szakértői csoportot létrehozni, felkérni őket, hogy működjenek együtt egy olyan szakértői csoportban, amely egyébként a bizottság munkáját vagy az albizottság munkáját érdemben tudja segíteni javaslatok, vélemények, információk megtételével. Szerintem ezzel a közös érdeket, a megoldás megtalálását is tudjuk segíteni.

Végül szeretném csak önöket tájékoztatni bizottsági ülés keretében is, hogy az elmúlt héten egy törvényjavaslatot nyújtottam be az illetéktörvényhez, amely a perek költségmentességét teszi lehetővé. Nyilvánvalóan ez majd a Ház elé fog kerülni, erről érdemben dönteni lehet. Nem azért tettem ezt, mert önmagában azt gondolom, hogy képviselőként remek észrevételeket tudok tenni, hanem azért, mert a civil szervezetek, az érdekképviselők az elmúlt hetekben többször felvetették ezt a problémát, mintegy kérésként

megfogalmazták, és ennek a kérésnek részben eleget téve, illetve saját szakmai meggyőződésüknek megfelelően tettem meg ezt a törvénykezdeményezést.

Ezzel az összefoglalóval szeretném a napirendünknek ezt a részét zárni. A bizottság érdemben foglalkozott az ügyel. Úgy gondolom, hogy amennyiben lehetett, a politikai minősítéseket kihagyva, elsősorban a problémára és a probléma megoldására koncentráltunk, és a későbbiek során is szándékaim szerint így fogunk eljárni. Megjegyzem, hogy majdan a bizottságnak egy komoly munkája lesz akkor, amikor a miniszterelnök úr által tegnap felvetetteket jogszabályi szintű előterjesztésként látjuk a parlamentben, és arról is érdemben vitát tudunk lefolytatni. Nyilvánvaló, hogy most csak mindenki hivatkozik, de a hivatkozás tárgyát még egyelőre nem láttuk, csak magát az ígéretet kaptuk meg. Ezzel a napirendet lezárom. Köszönöm szépen az előadóknak, hogy részt vettek a mai ülésen. Szervesen ehhez a napirendi ponthoz illeszkedik a 2. napirendi pontunk. Nem is fontos, hogy összezsomagoljanak addig, mert utána az egész témakört lezárjuk. Van nekünk utána még egy napirendünk, ami már a mi jogalkotói munkánkhoz szorosabban kötődik.

A devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket áttekintő albizottság létrehozásának kezdeményezése

Javaslatot tettem - és ezzel rákanyarodok azonnal a 2. napirendi pontra - devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket áttekintő albizottság létrehozatalának kezdeményezésére. Nem öncélú volt a javaslat, hanem azt a munkát hivatott segíteni, amit itt mi közösen elkezdtünk, függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki képviselői oldalon ülünk. Azt javasoltam, és ezt a javaslatomat szeretném most formálisan a bizottsági keretek között megtenni, majd azt követően a bizottság frakcióinak a döntését ebben kérni, hogy a Fogyasztóvédelmi bizottság egy paritásos albizottságot hozzon létre, amely albizottság áttekintí a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos ügyeket, azok rendezési folyamatát, az ehhez kapcsolódó információkat, véleményeket, tapasztalatokat, és a munkájáról folyamatosan beszámol, tájékoztatja a bizottságot, és ahol javaslat alakul ki, amelyet egyébként a bizottsággal megosztana, ha szükséges, akkor a bizottság abbéli döntését fogja kérni.

A paritásos albizottság a Házaszabály értelmében azt jelenti, hogy egyenlő arányban vesznek részt benne ellenzéki és kormánypárti képviselők. 3-3 képviselőre teszek javaslatot, ezáltal az ellenzéki oldal minden frakciója tudja magát képviseltetni, és a kormányoldalon ülő frakciószövetség is tudja a bizottságban magát képviseltetni, és hogy ne legyen félreértés, az albizottsági elnöki tisztséget - amennyiben az albizottság így dönt - szeretném bizottsági elnökként én magam betölteni, pontosan azért, mert ez talán a leginkább garancia arra, hogy az albizottság és a bizottság munkája összehangolásra kerül. Ez a javaslatom, de nyilvánvaló, hogy mindenkinek megvan a döntési jogosítványa, hogy ebben érdemben állást foglaljon. Jelzem, van „B” javaslatom is, ha az „A” nem lesz elfogadható, úgyhogy én szeretném kérni akkor a frakciók ebbéli állásfoglalását, és azt követően egy döntéssel elrendezzük, hogy felállítjuk-e ezt a paritásos albizottságot vagy nem.

Tisztelettel akkor kérem a frakciók álláspontját. A helyzet megoldása végett akkor először a kormánypárti oldalon Zsigó Róbert alelnök úrnak adnám meg a szót.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Komolyan véve az idővel való spórolást, két mondatot szeretnék mondani. Mivel a tegnapi kezdeményezés alapján hamarosan eseti bizottság fogja vizsgálni ezt az ügyet a parlamentben, ezért nem támogatjuk az albizottság létrehozását.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Majd lesz erre egy megjegyzésem. Ellenzéki oldalon jelen pillanatban a Jobbik frakciója képviselteti magát. Képviselő urak! *(Jelzésre:)* Z. Kárpát Dániel képviselő úr!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Csak egyetlen szóval egészíteném ezt ki. Nem értem a kizáró okot a két intézmény működése között. Nyilvánvaló, hogy egy bizottság alatti albizottság egészen másfajta tevékenységi kör kifejtésére képes, mint egy parlamenti vizsgálóbizottság. Én magam a cukorügyi vizsgálóbizottság működését ismerve nyugodtan kijelenthetem, hogy sokkal aktívabb és sokkal inkább mélyreható munkára képes egy itteni albizottság. Hogy ennek a keretei milyenek legyenek, ezt illetően természetesen részünkről is lesz vita, ebben biztos vagyok és ezt garantálhatom, de nem söpörnénk le az ötletet élből az asztalról. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy mondatot tőlem is engedjenek meg. Én is hasonlóan látom, hogy a kettő munkaforma egymást nem zárja ki; e sokkal inkább fókuszálna egy folyamatra és a folyamatban a fogyasztóvédelmi szempontok érvényesülésére, de természetesen tudomásul fogom venni a döntést, és hogy ne is raboljam az időt, akkor én ezt fel is teszem kérdésként.

Döntés albizottság létrehozásáról

Aki a paritásos eseti albizottság létrehozatalát támogatja, az kérem szépen, hogy szavazatával ezt erősítse meg! *(Szavazás.)* Négy igen. Aki nem támogatja, az kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Tizenkettő nem.

Eldőlt tehát, hogy a Fogyasztóvédelmi bizottság nem hozott létre paritásos eseti albizottságot a devizahitelezés ügyében.

Viszont, ahogy említettem, a bizottság elnöke az ügyre való tekintettel szívósabb ennél, ezért azt szeretném a bizottság számára egyértelműsíteni - több ellenzéki frakció megkeresett azzal a szándékkal, hogy ezt támogatná is -, hogy a bizottság folyamatosan foglalkozzon ezzel az üggyel, ezért szeretném mondani, hogy a bizottság napirendjére állandó napirendként a devizahitelezés ügyét fel fogom venni. Időről időre, természetesen a megfelelő egyeztetést megtéve a frakciókkal, erre a kérdésre vissza fogunk térni, és megnézzük, hogy az eseti bizottság mennyire fogja lefedni ezt a feladatot. Lehet, hogy ez egyszerűsíteni fogja a mi dolgunkat, mert attól félek, hogy lesz helye a két működési modellnek. Ez utóbbiban nem kell döntést hozni, ez nyilvánvaló majd a munka folyamatában alakul ki.

Alelnök úrnak megadom a szót.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen. Ismét nem rabolva az időt, bizottsági elnök úr, támogatjuk az indítványát ez ügyben, meg azt az indítványát is, hogy hamarosan a bizottság őszi munkatervéről kell döntenie, és abban van helye ennek. Köszönöm szépen.

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/3927. szám)

Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről

ELNÖK: Köszönöm. Ezt a napirendi pontot akkor lezártuk. Kedves vendégeinknek nagy tisztelettel megköszönöm, hogy a mai nem rövid szakmai konzultáción bizottsági ülés keretében részt vettek. További jó munkát kívánok! Szintén jelzem, hogy rendkívül rövid és gyors tárgyalási keretben a Magyar Köztársaság költségvetésének végrehajtásáról és az Állami Számvevőszék jelentéséről szeretnék egy napirendi pont keretében a szükséges döntést meghozni. Szeretnék kérni, hogy a napirendi ponthoz előadói minőségben jelen lévő

előadók mind az NGM, mind az Állami Számvevőszék részéről legyenek kedvesek az asztalhoz fáradni! (*Megtörténik.*)

Tisztelettel köszöntöm a 3. napirendi pontunk előadóit! A napirendi pont keretében a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló, T/3927. számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságáról, illetve a 3927/1. szám alatti előterjesztésről fogunk tárgyalni: az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről.

Köszöntöm a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről Kovács Beáta főosztályvezető-helyettest és Horváth Gertrúd referenst, az Állami Számvevőszék részéről Morvay András osztályvezető urat és dr. Szima Mária számvevő tanácsos asszonyt! Azt fogom kérni önöktől, hogy ha van ilyen, akkor kifejezetten a bizottság hatáskörébe illően, ha pedig általánosabb érvényű hozzáfűznivalójuk van, akkor néhány megjegyzéssel vezessék fel az előterjesztést, és azt követően lesz javaslatom, hogy hogyan haladjunk. Önöké a szó.

Kovács Beáta szóbeli kiegészítése

KOVÁCS BEÁTA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelettel köszöntöm elnök urat és a bizottság itt maradt tagjait! Én csak annyit szeretnék mondani nagyon gyorsan, hogy az államháztartásról szóló törvény alapján határidőre elkészítettük, benyújtottuk a kormánynak, az Állami Számvevőszéknek és az Országgyűlésnek a törvényjavaslatunkat. Általánosságban csak annyit, hogy 2010 májusában - megalakulásakor - a kormány egy olyan csapdahelyzetet örökölt, amit három szóval lehetne jellemezni: megnövekedett államadósság, romló versenyképesség és a háztartások magas devizaadóssága. Ehhez kötődően csak annyi - csak nagyon-nagyon röviden fogom mondani -, hogy egy 500-600 milliárd forintos hiány az, amit mindenféle intézkedésekkel kellett volna valahogy megoldani; erre született az első és a második akcióterv.

Most akkor nem megyek bele ezeknek a részleteibe. Jó, elnök úr?

ELNÖK: Jó. Köszönöm szépen.

KOVÁCS BEÁTA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ha azonban bárkit érdekel, akkor természetesen kifejtem. Kormánydöntések voltak a központi alrendszerben, hogy hogyan tudjuk megoldani ezeket a kiadási megtakarításokat; ebbe se mennék bele. A lényeg az, hogy az eredetileg tervezett 3,8 százalékos hiánycélt 4,2 százalékra teljesítettük, függetlenül attól, hogy év közben az derült ki, hogy ez 7 százalék fölé is mehetett volna bizonyos tételek figyelmen kívül hagyásával.

Amikor készültünk a kolléganómmal, megnéztem azokat a területeket, amelyek az önök bizottságához kötődnek: a PSZÁF ilyen. Én úgy gondolom, hogy ebbe egyáltalán nem kellene belemenni. Szó volt azokról az intézkedésekről is, amelyek a pénzügyi rendszerben a fogyasztók bizalmának erősítését szolgálták volna, és ezek át is húzódnak 2011-re is, tehát erről nem beszélnek, de ha valakinek kérdése van, akkor természetesen bárkinek válaszolok. Nem tudom, hány percem van, mert ha van kettő percem, akkor csak így végigmondanám, hogy mi az, amivel készültünk.

ELNÖK: Bocsánatot kérek, egy másodpercre hadd szakítsam meg. A jegyzőkönyv kedvéért szeretném jelezni, hogy közfeladatok ellátása végett nekem haladéktalanul el kell mennem. A bizottság még mindig határozatképes. Az ülés vezetését a Házszabály és a bizottsági ügyrendünk értelmében átadom a bizottság alelnökének, Zsigó Róbert alelnök úrnak, a továbbiakban ő vezeti az ülést.

Szeretnék még egy megjegyzést tenni: írásban becsatolom a frakcióm álláspontját a törvényjavaslatához, merthogy ezt írásban kell a bizottságoknak leadni, és ugyanezt fogom

kérni az összes többi frakciótól, hogy csatolják be, amit itt helyben is el tudnak mondani. Elnézést kérek, én akkor ezt a bizottságnak átnyújtom, itt van a mi véleményünk az előterjesztéssel kapcsolatban, és ezt írásban be fogjuk csatolni. Köszönöm szépen. Aelnök úr, a továbbiakban a tiéd a szó. *(Simon Gábor távozik az ülésteremből.)*

(Az elnöklést Zsigó Róbert, a bizottság aelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Megpróbálok megfelelni ennek a nagy feladatnak. *(Kovács Beátához:)* A kérdésére visszatérve: van még két perce.

KOVÁCS BEÁTA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Akkor csak annyit mondanék el, felsorolva, hogy mi az, amivel készültünk: a Gazdasági Versenyhivatal, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, mint intézmények zárszámadásával, valamint pedig megnéztük azokat a fejezeti kezelésű előirányzatokat, amelyekből egyébként ilyen fogyasztóvédelmi szervezetek támogatásra kerültek 2010 során, tehát a kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békeltető testületek, aztán a fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetek és az Európai Fogyasztói Központ Magyarország támogatását.

Bármilyen kérdésre szívesen válaszolunk. Ennél gyorsabb én nem tudok lenni. Szeretném, ha általános vitára alkalmasnak minősítenék.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben lesz felvetés vagy kérdés, akkor a vita végén szót fogok adni önöknek reagálásra. Most pedig megkérem az Állami Számvevőszék képviselőit, hogy ha van kiegészítenivalójuk, akkor azt tegyék meg

Morvay András szóbeli kiegészítése

MORVAY ANDRÁS (Állami Számvevőszék): Köszönöm a szót, elnök úr. Én is köszöntöm a bizottság itt maradt tagjait! Igyekszem magam ahhoz a kéréshez tartani, hogy lehetőleg szűkszavúan terjesszük elő a jelentést. Annyit azért el kellene mondanom, hogy az Állami Számvevőszék a törvényi kötelezettségének megfelelően idén is határidőre benyújtotta a 2010. évi zárszámadásról készített jelentését. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően ugyanúgy szabályszerűségi, törvényességi szempontok alapján végeztük a vizsgálatunkat. Nem volt célja a vizsgálatnak sem teljesítményellenőrzési, sem célszerűségi, sem eredményességi szempontok alapján minősíteni a költségvetési törvény végrehajtását. Áttekintettük a korábbi években tett javaslatainkat is, hogy azokat mennyiben sikerült az ellenőrzött szervezeteknek végrehajtani, és ezek kapcsán eltérő tapasztalataink voltak: teljes körben nem sikerült mindenhol a javaslatainkat megvalósítani.

Nem mennék végig azokon a részletes pontokon, amiket el kellene mondanom, de tekintettel vagyok az önök leterheltségére.

ELNÖK: Bocsánat, hogy közbeszólok. Minden olyan dologra lehetőségük van, amit el kívánnak mondani a bizottsági ülésen, amiről úgy gondolják, hogy a bizottsági ülésen szóba kell, hogy kerüljön.

MORVAY ANDRÁS (Állami Számvevőszék): Semmi olyat nem szeretnék elmondani, ami egyébként ne lenne benne a jelentésünkben. Amennyiben volt alkalmuk az összefoglaló részt a jelentésünk elején áttekinteni, akkor ennek alapján egy megbízható kép tud kialakulni önökben az ÁSZ-nak a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos véleményéről.

Annyit azonban el kellene mondanom, hogy a zárszámadási törvényjavaslat prezentációjával kapcsolatban továbbra is megvannak az évek óta hangzott megjegyzéseink, fenntartásaink: az átláthatóság, áttekinthetőség, az évek közötti

összehasonlíthatóság lehetőségét teszik korlátozottá. Ezekre vonatkozóan minden évben megtesszük a javaslatunkat abból a szempontból, hogy ezzel is segítsük az Országgyűlés munkáját, hogy a zárszámadási törvényjavaslatban lévő rengeteg információ minél áttekinthetőbb, értelmezhető, világos és következtetésekre lehetőséget teremtő dokumentum legyen.

Anyit szeretnék még elmondani, hogy idén is megfogalmaztunk javaslatokat, elsősorban a miniszterek számára, amelyek végrehajtását a későbbiekben az új ÁSZ-törvény szellemében fogunk majd nyomom követni. Összességében, röviden ennyit szerettem volna elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Mivel általános vitára való alkalmasságról kell döntenünk, ennek keretében kérdezem, hogy kíván-e valaki kérdezni - összevonnám a vélemények és a kérdések körét -, van-e valaki, aki véleményt kíván mondani. *(Jelzésre:)* Képviselő úr, parancsoljon!

Hozzászólások

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Köszönöm szépen. A Jobbik frakciója álláspontját szintén írásban fogja benyújtani. Gyakorlatilag kész és kimunkált véleménnyel bírunk e tekintetben, az asztalra letett anyag is önmagáért beszélt, tehát nem húznánk és nem rabolnánk most senkinek az idejét további kérdésekkel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Fidesz és a KDNP frakciója is leadta már az írásos állásfoglalását ez ügyben.

Döntés általános vitára való alkalmasságról

Kérdezem, hogy kíván-e valaki még kérdezni. *(Nincs jelzés.)* Gondolom, hogy az előterjesztők képviselői nem kívánnak reagálni erre a felvetésre. *(Nincs jelentkező.)* Ebben az esetben szavazás következik. Arról kell döntenie a bizottságnak, hogy a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartja-e. Aki igennel szavaz, az kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Nyolc. Ellene volt-e valaki? *(Szavazás.)* Kettő. Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* Nem volt. Köszönöm szépen.

Kérem, hogy akkor a bizottsági véleményeket juttassák el a bizottság titkárságára, önöknek pedig köszönöm szépen a megértésüket is és azt is, hogy képviselték az álláspontjukat a bizottsági ülésen.

Egyebek

Tisztelt Bizottság! Az „egyebek” napirendi pontban elnök úr rám bízott egy bejelentést, és ez ügyben nekem van egy kiegészítő javaslatom is. Az egyik az, hogy a bizottság a következő ülést várhatóan a jövő héten hétfőn tartja a plenáris ülés napirendjére került előterjesztések megvitatása érdekében. Azt kéri elnök úr a bizottságtól, hogy a 2011. évi őszi ülészakra vonatkozó munkatervének elkészítése érdekében, az van ideírva, hogy „Örömmel vennénk, ha témajavaslatokat eljuttatnák a bizottság e-mail-címére”. A határidő nincs ideírva, gondolom, minél hamarabb. Itt írja is a bizottság, hogy már a tavaszi ülészak munkatervében is szerepeltetett olyan témaköröket, melynek megvitatására az őszi folyamán vissza kell térnünk, és ezeket is javasolja elnök úr figyelembe venni. Ezt elnök úrnak említettem, és azt mondta, hogy a jövő héten a frakciók képviselőivel leülünk, és akkor erről beszélünk.

Az én javaslatom ezzel kapcsolatban az - tegnap elnök úr is elmondta a bizottsági ülés előtt -, hogy egy meglehetősen feszített őszi parlamenti ülésterv van előttünk, ráadásul valóban van néhány olyan téma, amelyet megtárgyalt a Fogyasztóvédelmi bizottság a tavaszi

ülésszak során, és abban döntöttünk, hogy ősszel vissza fogunk rá térni, emellett a mai ülésen arról volt szó, hogy állandó vagy legalábbis rendszeres napirendje lesz a bizottságnak a devizahitelek ügyével kapcsolatos témakör. Az én javaslatom majd ez lesz a hétfői frakcióegyeztetésen, hogy emellé ne vegyen fel a bizottság a munkatervébe más javaslatokat, mert megint abba a helyzetbe fogunk kerülni, hogy nem leszünk kész, merthogy egyébként, ha jól gondolom - én nem néztem ezt át -, őszről is még maradtak olyan témajavaslatok, amelyeket idő hiányában nem tudtunk megtárgyalni, úgyhogy az én javaslatom majd ez lesz a hétfői frakcióegyeztetésen.

Kérdezem, hogy az „egyebek” között kíván-e még valaki hozzászólni, van-e valakinek bejelentése. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor mindannyiuknak köszönöm, a bizottsági ülést lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 40 perc)

Zsigó Róbert
a bizottság alelnöke

Simon Gábor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Várszegi Krisztina